Milliyet

ÇOCUK

14 Ocak 1980 • Sayı: 2 • 10 Lira

Her hafta

ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

Bir çizgi romanın tamamı

KARTAL YUVASI

TEMEL REİS

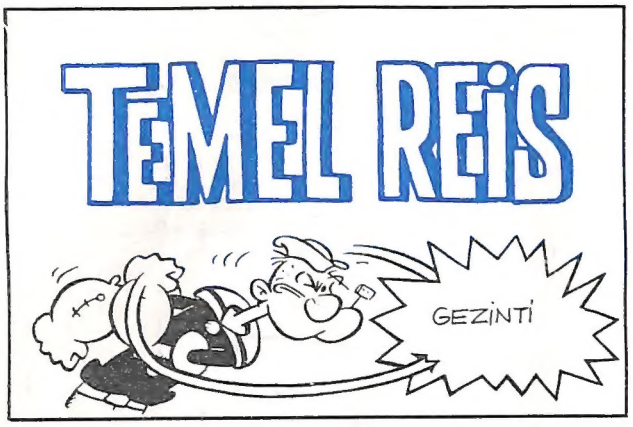
GEZİNTİ

SABAHTAN BERİ EVLE UĞRAŞI YORUM!
GİDİP TEMEL REİS'İ GÖREYİM... ONUNLA KONUŞUP, ŞAKALAŞIRIM...

TEMEL REİS BENİ TEKNESİYLE GEZMEYE GÖTÜRECEK!
HA!

NE YAPTIN... TEKNE GEZİNTİSİNE ÇIKACAĞIMIZ SAFİNAZ'A SÖYLENİR Mİ?
HAY ALLAH!

AKSİLİKLER BAŞLADI BİLE... DİREĞİMİZ KIRILDI...
ÇATIIR!

İMDAAT! DENİZİN ORTASINDA KALDIK!
TEKNEYE NE ZAMAN BİR KADIN BİNSE HEP AKSİLİK OLUR!

KORKMANA GEREK YOK!
ASIL TEKNEDE SAFİNAZ OLMASAYDI KÖTÜ DURUMDA KALIRDIK!

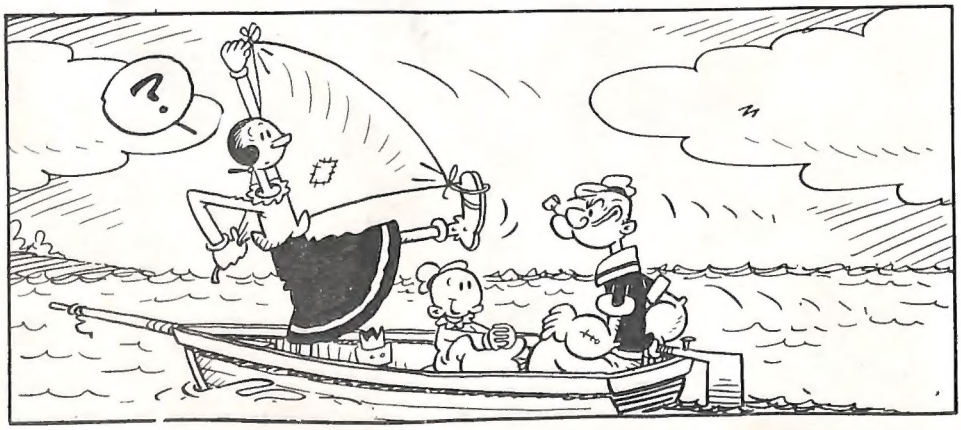

bizden size

İKİNCİ sayımızla yine karşınızdayız sevgili okurlarımız. Sizlere yeni cildimizde bazı yenilikler yapacağımızı açıklamış, bunlardan bazılarını da geçtiğimiz sayı açıklamıştık. Bu sayımızda da sizlere bir sürprizimizi açıklıyoruz... "Milliyet Çocuk Klübü"ne üye olan arkadaşlarımız, bundan böyle Milliyet Yayınları Çocuk Kitapları'ndan adlarına imzalı olarak ve indirimli alabilecekler. Bu konudaki bilgileri iç sayfalarımızda bulacaksınız.

BU haftanın öyküsü Sulhi Dölek'ten. Sanatçının önceki öykülerini sizlere sunmuş, Dölek'in öteki öykülerini de yayımlamamızı dileyen mektuplarınızı almıştık. Biz de bu arkadaşların dileklerine uyarak sanatçının son öyküsünü bu sayımızda yayımlıyoruz.

İLK duyurusunu geçen sayımızda yaptığımız, "Büyük Yarışmamız"a Türkiye'nin dört bir yanından mektuplar geliyor. Kardeşlerimiz birbirinden güzel çalışmalarını bizlere gönderiyorlar. Biz de bu çalışmaları, hemen düzenleyerek büyük jürimizin değerlendirmesine sunuyoruz...

Selim İleri

SELİM İleri ağabeyinizin dizisi bu sayımızda da sürüyor. Onu mektupsuz bırakmayı unutmuyorsunuz değil mi?

BU haftalık bu kadar. Gelecek sayımızda yeniden buluşmak üzere hepinize iyi günler, başarılı çalışmalar dileriz...

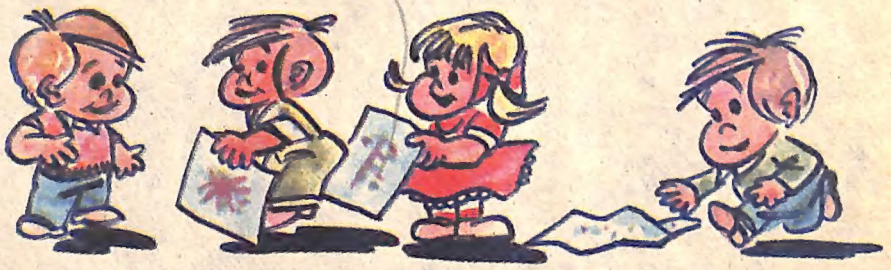

OKURUN SESİ

● Dergimizi severek okuyorum. "Kaptan ve Çocukları" ile "Pembe Panter"i yeniden yayımlarsanız sevinirim.

ÖZGÜR ULUDÜZ
(Keçiören)

● Böyle güzel bir dergi yayımladığınız için sizlere teşekkür ederim. Dergimizde karikatürlere daha fazla yer verirseniz sevinirim. Tüm çalışanlara ve okurlara saygılarımla.

EKREM YALÇINDAĞ
(Adıyaman)

● Dergimizi her yönüyle beğeniyoruz. "Pembe Panter"i yeniden yayımlarsanız seviniriz. Ayrıca derslerimizle ilgili konulara daha fazla yer verir misiniz?

8 arkadaşı ve
CİHAN GÜLTEK
(İstanbul)

● Dergimizde çizgi romanlara daha fazla yer verirseniz seviniriz. Ayrıca arkeoloji ve jeoloji ile ilgili bilgiler yayımlar mısınız?

ASLI AYSAN
(Gaziantep)

● Dergimizi severek okuyorum. Yeni yarışmalar düzenlerseniz sevinirim. Hazırladığınız testler çok yararlı, devam etmesini dilerim.

ÜLKAY KIRITOĞLU
(Anamur)

● Dergimizi her hafta ilgiyle izliyorum. 50. sayımızda yayımladığınız film öyküsünü çok beğendik. Başka filmlerinde öyküsünü yayımlarsanız çok seviniriz.

DİLEK METİN – ÖZLEM YÜCEL
(İzmir)

HAFTANIN MEKTUBU

Sevgili Milliyet Çocuk Dergisi
1979'da derginiz çok zenginleşti. İNCE MEMED adlı diziyi, dergimizde okuyabilmek bize büyük mutluluklar verdi, derginizle övünüyoruz.

İzzet, Nedim Saban
(İstanbul)

İlginize teşekkür ederiz sevgili okurumuz...

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A. Ş. adına ERCÜMENT KARACAN
Genel Yayın Müdürü: ÜLKÜ TAMER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: GÜL ÖNET
Teknik Yönetmen: MEHMET İLKORUR

Pazartesi günleri yayımlanır ● 14 Ocak 1980 ● 1980 / Sayı 2 ● Sıra No: 346

Milliyet Yayın A. Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır ● *Adres:* Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Basın Sarayı, Cağaloğlu İstanbul ● *Abone koşulları:* 1 yıl, 455 TL / 6 ay: 227.50 TL ● Uçakla: 1 yıl: 553 TL / 6 ay: 266.50 TL ● Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir ● Türkiye'de satış fiyatı: 10 TL ● Kıbrıs için satış fiyatı: 12.50 TL

İNCE MEMED / 2

NE O İT DÖLLERİ, BENİ Mİ VURACAKSINIZ?!
KİM O?
GEL LİLAN, GEL DE BENİ DELİYE GÖTÜR..
SİZ MİYDİNİZ ATEŞ EDEN?
BİZDİK. DELİ NEREDE? DELİYİ GÖSTER BANA.
DURDU AĞAYA KİM GELMİŞ DİYELİM?
KESME KÖYÜNDEN SÜLEYMAN EMMİ DE.
ACAİP... SEN DE Mİ EŞKİYA OLDUYDUN. HİÇ DUYMADIMDI...
OLDU BİR KERE.
KUSURA KALMA SÜLEYMAN EMMİ, SESİNDEN TANIYAMADIM.
İHTİYARLIK YAVRUM, SESİ DE DEĞİŞTİRİYOR. SEN KİMSİN? BEN DE SENİ TANIYAMADIM...
BEN KARACAÖRENDEN MUSTUĞUN OĞLU CEBBAR'IM. HANİ SİZE SEMER YAPTIRMAYA GELİRDİK. BABAMLA. BİZE HEM SEMER YAPAR, HEM DE TÜRKÜ SÖYLERDİN.

YAŞAR KEMAL / Çizen: İSMAİL GÜLGEÇ

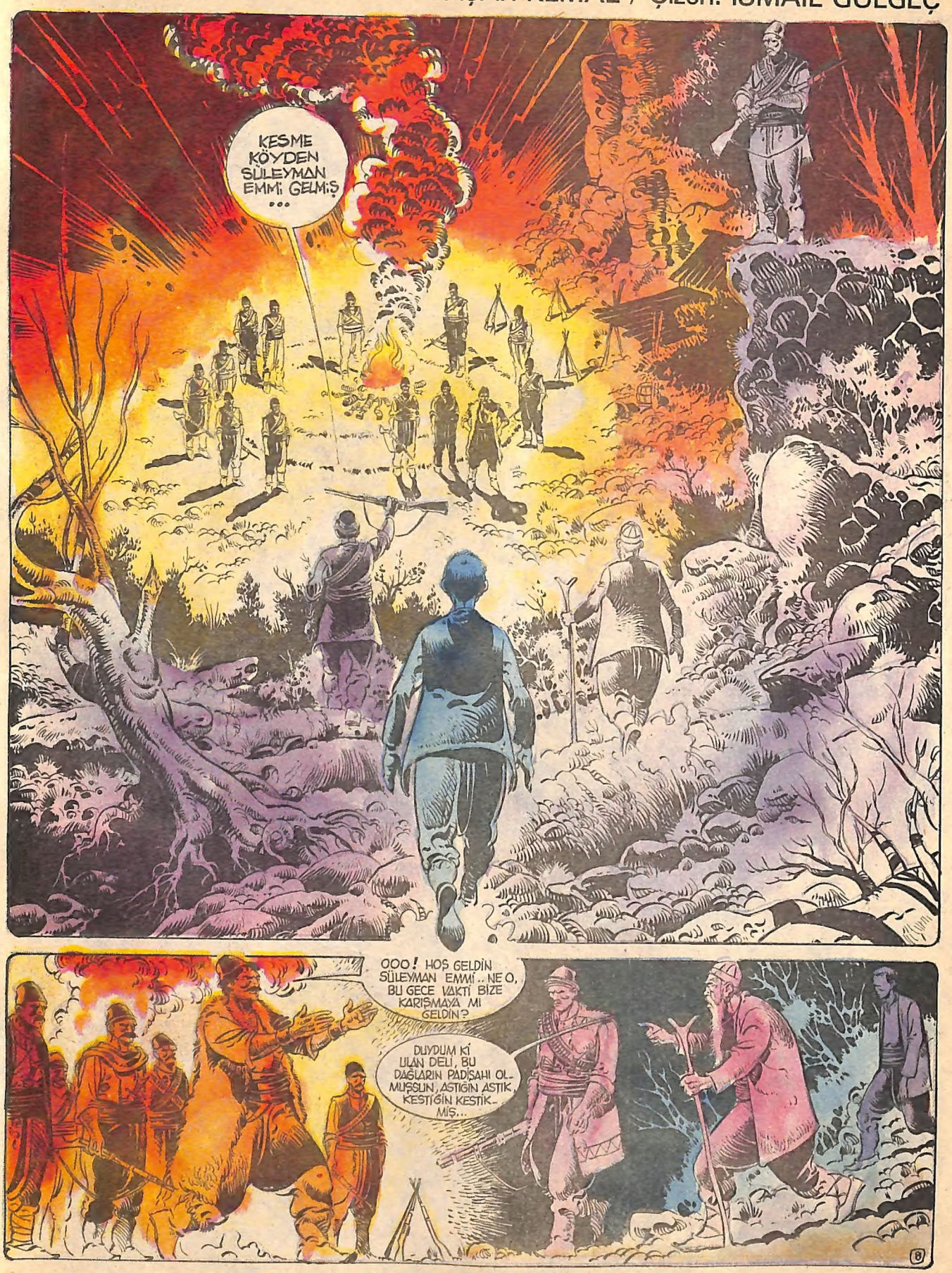

OLDUK SÜLEYMAN EMMİ. ŞU AŞAĞI YOLLARDAN ADAM GEÇİRMİYORUM. İNSAN AYAĞI DEYMEYECEK BUNDAN SONRA BU TOPRAKLARA. BURADAN MARAŞA KADAR NE KADAR YOL VARSA HARACINI BEN ALACAĞIM. TANISIN BENİ AKSÖĞÜT KÖYÜ, TANISIN KİMMİŞ DELİ DURDU...
GENE DELİ DELİ SÖYLENMEYE BAŞLADIN. KES BÖYLE LAFLARI.
EĞER DAHA ÇOK CANIMI SIKARLARSA, O AKSÖĞÜT KÖYÜNÜ YAKAR YIKARIM. YERİNE DE EŞEK İNCİRİ DİKERİM. SENİN HABERİN YOK BENDEN. SENİN HABERİN YOK.
VAR DELİ BOK. EŞKİYALIĞI DA BEŞ PARA ETTİNİZ.
BİR KAÇ YIL DAHA GEÇSİN. BEN YÜKLÜMÜ TUTAYIM. SEN EŞKİYALIK NASIL YAPILIR GÖRÜRSÜN.
O ZAMANA KADAR BEN ÖLÜRÜM. GÖREMEM SENİN EŞKİYALIĞINI.. ŞİMDİLİK HIRSIZLIĞIN ÜNÜ DÜNYAYI TUTTU. BU AĞIZLA GİDERSEN VURURLAR SENİ. ANCAK SENİN ÖLÜNÜ GÖRÜRÜM. BİLİRSİN SENİ ÇOK SEVERİM DELİ.
BİLMEM Mİ BENİ SEVDİĞİNİ. SOR ARKADAŞLARA, HER GÜN SÖYLERİM. KEMİĞİM ALLAHTANSA, ETİM SÜLEYMAN EMMİMİNDİR. ÖYLE DEĞİL Mİ ARKADAŞLAR?
ÖYLE.. ÖYLE...
SÜLEYMAN EMMİYİ BAŞ KÖŞEYE OTURTTULAR. SIRAYLA ELİNİ ÖPTÜLER. HEPSİ MEMED'E MERAKLA BAKIYORDU. O İSE OTURDUĞU YERDE BÜZÜLMÜŞ, KÜÇÜCÜK KALMIŞTI.
CANIYIN KIYMETİNİ DE BİLİRSİN DELİ. ATEŞİN ÇEVRESİNE DÖŞEK GİBİ SERMİŞSİN PERYAVŞANLARI. NERDEN BULDUN BUNLARI?
SAYENDE BULURUZ EMMİ. BU DAĞLAR BİZİM.
HAY DELİ HAY. DEMEK PERYAVŞAN TARLASININ TAPUSUNU ÇIKARDIN.
PERYAVŞAN: SU KENARINDA YETİŞEN BİR TÜR OT...
BU ÇOCUĞU SORARSAN ADI İNCE MEMED, ELİNDEN BİR KATİL ÇIKMIŞ. SİZE GETİRDİM.
?!
BİZİMLE BERABER Mİ GEZECEK?
EĞER KABUL EDERSENİZ... ETMEZSENİZ DE, TEK BAŞINA GEZECEK.
BAŞIMIZIN ÜSTÜNDE YERİ VAR SÜLEYMAN EMMİ. SEN GETİRDİKTEN SONRA.
AL BAKALIM YİĞİDİM GİY ŞUNU. BENİM ESKİ PEŞTİR. SONRA İYİSİNİ BULURUZ.
KIRMIZI FES DAĞLARDA ADETTİ. EŞKİYALIĞIN ÂLAMETİYDİ. KASKETLİ ŞAPKALI EŞKİYA GÖRÜLMEMİŞTİR. ŞAPKA DEVRİMİNDEN SONRA DA BU ADET DEVAM ETTİ. FESLERİNİ ÇIKARMAK GEREĞİNİ DUYMADILAR. ONDAN SONRA DA HER DAĞA ÇIKAN FES GİYDİ BAŞINA.

ÇOK DA GENÇ MAŞALLAH.
ÇOK GENÇ AMA KIRK YILLIK ABDİ AĞAYI YEDİ. EŞEK HIRSIZLIĞINDAN DOLAYI ÇIKMIYOR DAĞA.

ABDİ AĞAYI MI? VAY ANASINI. ABDİ AĞAYI HA...
NE BELLEDİN YA, YALNIZ ABDİ AĞAYI DEĞİL YİĞENİNİ DE ÖLDÜRDÜ.
YİĞENİNİ DE BERABER HA...

ABDİ AĞAYI HAKLADIĞINA İYİ YAPMIŞSIN ELİNE SAĞLIK, BEŞ KÖYÜN KANINI EMİYORMUŞ SÜLÜK GİBİ... SENİN TÜFEĞİN DE YOK HERHALDE. CEBBAR SU SON BASKINDAN ALDIĞIMIZ TÜFEĞİ GETİR.
OLUR AĞAM.

EŞKİYALIK BAŞLIYOR. İNCE MEMED SIKI DUR.

EŞKİYA OLAN EŞKİYA DAĞIN TEPESİNDE BÖYLE ATEŞ YAKMAZ. DÜŞMANIN KARINCAYSA DA HOR BAKMA. BU AÇIK AÇIK ÖLÜME GİTMEKTİR.

SEN DOĞRU ÖLÜME GİDİYORSUN DELİ İT...
NEDEN EMMİ?

BİRE EMMİ... KİM VAR BU DAĞIN BAŞINDA KİM GÖRÜR?
BİR GÜN GÖRMEZ. İKİ GÜN GÖRMEZ. ÇEKİRGE GİBİ.

HİÇ GÖRMEZ. GÖRSE DE DELİ DURDU'NUN ÜSTÜNE GELEMEZ. VAY EMMİ VAY. SEN DAHA BİLMİYORSUN DELİ DURDU BU DAĞLARIN KARTALIDIR GAYRI. KİM UÇABİLİR SEMTİNE...
GÖRÜRÜZ.

ABDİ AĞAYA KURŞUN SIKARKEN ELİN TİTREMEDİ Mİ BİRE İNCE MEMED?
YOK... HİÇ TİTREMEDİ.

NERESİNE NİŞAN ALDIN?
GÖĞSÜNE, TAM YÜREĞİNİN OLDUĞU YERE...

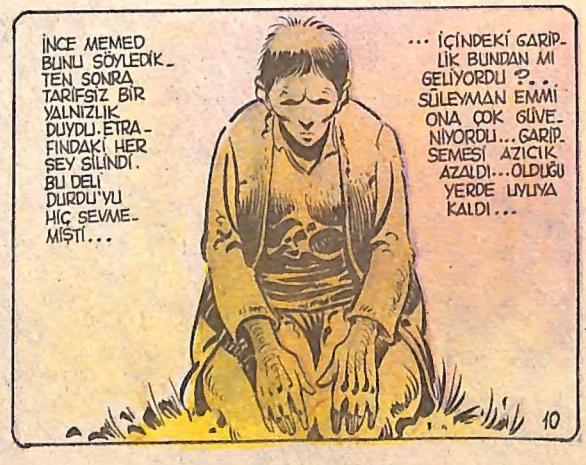
İNCE MEMED BUNU SÖYLEDİKTEN SONRA TARİFSİZ BİR YALNIZLIK DUYDU. ETRAFINDAKİ HER ŞEY SİLİNDİ. BU DELİ DURDU'YU HİÇ SEVMEMİŞTİ...
... İÇİNDEKİ GARİPLİK BUNDAN MI GELİYORDU?... SÜLEYMAN EMMİ ONA ÇOK GÜVENİYORDU... GARİPSEMESİ AZICIK AZALDI... OLDUĞU YERDE LIVLIYA KALDI...

GECE YARISI İNCE MEMED İRKİLEREK UYANDI. BÜTÜN EŞKİYALAR UYUYORDU. BİR KİŞİ GELSE HEPSİNİ BİR ÇIRPIDA VURUR SONRA DA BIYIĞINI BURA BURA GİDERDİ. TÜFEĞİNİN AĞZINA KURŞUNU SÜRÜP NÖBETE DURDU.
ŞAFAKTA...
NÖBETÇİ!!
BUYUR AĞAM...
ŞEN MİSİN NÖBETÇİ, İNCE MEMED? DUR HELE NÖBET İÇİN ERKEN.
UYKUM GELMEDİ, GİTTİM ARKADAŞTAN NÖBETİ ALDIM.
ÖYLE OLUR. İLKİN DAĞDA ADAMIN BİR HAFTA UYKUSU GELMEZ. YÜREĞİNE GARİPLİK ÇÖKER, DÜNYADA TEK KALMIŞ GİBİ OLUR.
BAK HELE.. ŞU BİZİM DELİYE NELER DE BİLİYOR.
BİRE SÜLEYMAN EMMİ, SEN DE BANA HİÇ BİR ŞEY YAKIŞTIRMIYORSUN. NE OLACAK BENİM HALİM. BİRE ATEŞİ İYİCE YAKIN. SÜLEYMAN EMMİYE BİR ÇAY İÇİRELİM.
ŞİMDİ DE DUMANI GÖRÜNÜR ATEŞİN.
NE YAPAYIM BİRE SÜLEYMAN EMMİ? ATEŞ YAKMAYIM DA NE YAPAYIM. ONU DA SEN GÖSTER BANA.
BEN SANA BİR ŞEY ÖĞRETEMEM OĞLUM. BÜTÜN ÇARELERİ SEN YARATACAKSIN.
FAKİR FIKARAYA ZULMETMEYECEKSİN. KÖTÜLERE, ZALİMLERE İSTEDİĞİNİ YAP. CESARETİNE HİÇ GÜVENMEYECEKSİN. KAFANI İŞLETECEKSİN... YOKSA YAŞAYAMAZSIN. BURASI DAĞDIR, DEMİR KAFESE BENZER.
AZ SONRA SÜLEYMAN YOLA ÇIKAR.
SEN MERAK ETME SÜLEYMAN EMMİ. SAĞLICAKLA GİT.
MEMED'İMİN İLK GÜNLERİNİ HOŞ GÖRÜN, BİR KAÇ GÜNDE ALIŞIR. SİZE YARDIMI DOKUNUR.
KİMBİLİR ONU BİR DAHA NE ZAMAN GÖRÜRÜM. ŞU DÜNYADA NE İYİ İNSANLAR VAR.
GEL BAKALIM İNCE MEMED. ŞU YENİ TÜFEĞİNİ BİR TECRÜBE ET. SEN HİÇ BÖYLE TÜFEKLE ATEŞ ETTİN Mİ?
BİR KAÇ KERE?
41

Devam Edecek

ÖYKÜ

KAHVERENGİ GİYSİLER

SULHİ DÖLEK

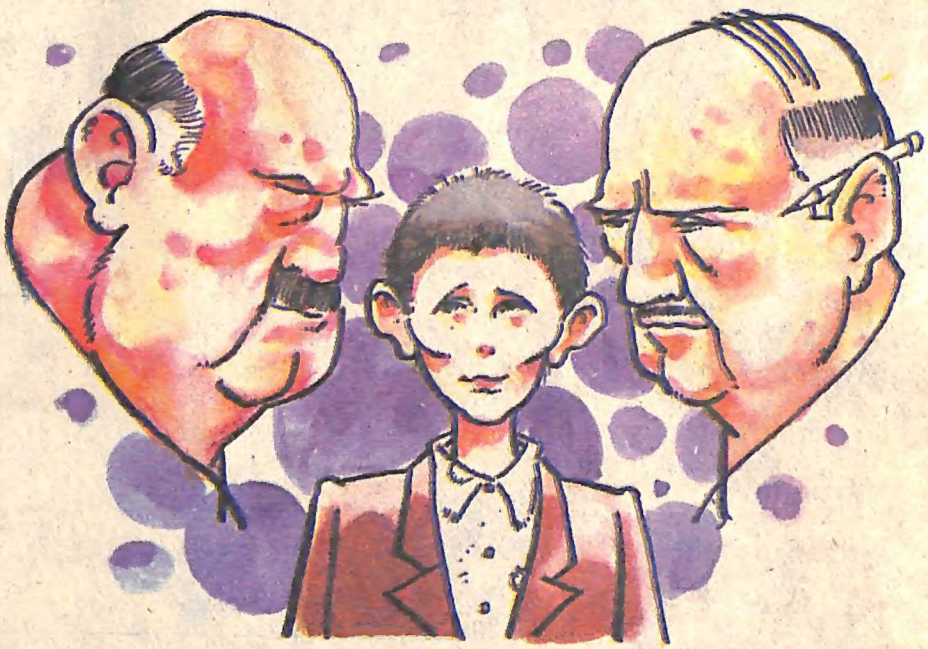

ARİFE günüydü. Giysilerin satıldığı dükkânlara girip çıkanların sayısı belli değildi. Sokaklarda, ivecenlikle yürüyen bir kalabalık vardı.

Çocuk bu kalabalığın arasındaydı. Karnı açtı. Sabahleyin bir simit yemişti ama, yine acıkmıştı karnı. Saat üçe geliyordu çünkü. Cebinde de ikinci bir simit alacak parası yoktu.

Karnının açlığı, bayramı düşünmesine engel olmuyordu. Bayram yerlerini ve güzel giysiler içindeki öteki çocukları geçirdi aklından. Babalarıyla birlikte mağazalara giren, sonra yepyeni pabuçlarını koltuklarının altına alıp çıkan çocukları kıskanıyordu. Onun bayram sabahı giyeceği yeni giysileri olmayacaktı. Hem onu elinden tutarak alış-verişe götürecek bir babası da yoktu.

Vitrininde dizi dizi giysilerin asılı olduğu bir dükkânın önünde iki adam konuşuyorlardı. Birbirlerine onu gösteriyorlardı. Yanılıyor muydu yoksa? Ama hayır. İşte, göbeklisi ona bakıyordu.

"Hey, küçük!"

Duymamış gibi yaptı.

"Gel buraya oğlum."

"Beni mi çağırıyorsunuz?"

"Elbette seni çağırıyoruz. Başka kimse var mı buralarda?"

İstifini bozmadan, adımlarını hızlandırmadan gitti yanlarına.

"Tamam, bu çocuk olur," dedi göbekli adam. "Gel içeri oğlum."

İçerisi serindi. Yeni giysiler nasıl kokarsa öyle kokuyordu dükkânın içi.

Dükkkân sahibinin elinde kırçıllı gri renkte bir takım vardı. Göbekli adamsa ellerini arkasında kavuşturmuş, babacan bir yüzle gülümsüyordu.

"Çıkart oğlum ceketini. Pantalonunu da çıkart."

Söyleneni yaptı. Dükkâncının uzattığı pantalona soktu sıska bacaklarını. Doğrusu tam kendisine göreydi. Paçaları biraz uzundu ama...

" Paçaların zararı yok," dedi dükkâncı. "Kısaltılabilir."

Ceketi de giydirdi sonra. Ohh! Soğuk havalarda ne güzel ısıtırdı insanı bu ceket! Üstelik görünüşü de güzeldi.

Çocuğun karnı guruldadı. Sabahtan beri bir simitten başka bir şey yemediği için... İki adam karnının gurultusunu duydular. Birbirlerine bakıp gülümsediler.

Kahvecinin çırağı dükkâna girdi. "Boş bardakları almaya geldim," dedi.

"İki çay getir," dedi dükkâncı. "Bir de peynirli sandviç."

Bir yeni giysiye kavuştuğu yetmiyormuş gibi, karnı da doyacaktı işte. Çayla ne güzel yenirdi peynirli sandviç!

Şişman adam, çocuğun sırtındaki ceketin yakasını düzeltti. "Omuzları oturmadı," dedi.

"Askıda ütüsü bozulmuş," diye malını savundu dükkâncı. "Ütülenince kalıp gibi olur."

"Yok, yok, olmadı."

"Başkasını deneriz beyim. Bizde giysi çok."

Ucu kancalı uzun sırıkla, kahverengi bir takım indirdi tavandaki askılıktan. Griyi yerine astı.

Çocuk kahverengiyi de en az gri kadar sevdi. Renk düşünmüyordu ki aslında. Ama şişman adam kendisi gibi değildi. Tüm giysilere birer kusur buluyordu.

"Kolu kısa."

—" Kumaş iyi değil."

"Pantalon çok bol."

Terbiyesizlik etmekten korkmasa söze karışacaktı çocuk. "İyi işte," diyecekti. "Gerçekten çok iyi. Giyecek olan ben değil miyim?"

Bir yandan da korkuyordu. Ya dükkândaki giysilerin hiçbirini beğenmeyip elbise almaktan vazgeçerse şişman adam?

Neyse ki, sonunda göbekli adamın beğendiği bir takım bulundu.

"Tamam. İşte bu güzel."

Gerçekten de güzeldi. Aynada kendini tanıyamadı çocuk. Kılık nasıl da değiştiriyordu insanı! Bir iskemlenin üstünde yığılı duran eski giyeceklerine baktı. Ne zavallı görünüşleri vardı! Onları bunca zaman nasıl sırtında taşıdığına şaştı.

Şişman adam dükkâncıyla pazarlığa başladı. Pazarlık uzadıkça çocuğun ödü kopuyordu. Ya almaktan vazgeçerse?

Ohh! İşte anlaştılar.

"Sarıverin," dedi şişman adam.

"Başüstüne beyim," dedi dükkâncı. "Çıkart oğlum."

Çıkartacaktı elbet. Bu kirli gövdeyle yeni giysi giyilir mi? Önce bir yıkanıp temizlenmesi gerekirdi. Hem bayram yarın sabah değil mi?

Soyunup eskilerini giyindi yine. Beklemeye koyuldu. O sırada kahveci çırağı çaylarla sandviçi getirdi.

"Çayın birini beyefendiye ver," dedi dükkâncı. "Birini bana getir. Sandviçi de. Karnım iyice acıktı. Siz de bir sandviç ister miydiniz beyefendi?"

"Yok, teşekkür ederim," diye karşılık verdi şişman adam. "Ben yemeğimi yedim."

Çocuk şaşırmıştı biraz. Demek çayla sandviç kendisinin değildi. Olmazsa olmasın. Hem yeni giysiler varken açlığı kim düşünür?

Kahverengi takım güzelce paketlendi. Şişman adam parayı ödedi.

"İyi günlerde giysin," dedi dükkâncı. "Uymazsa getirin, değiştirelim."

Uymazsa mı? Bu da ne demek? Uymuştu ya. Hem de kalıp gibi oturmuştu sırtına.

"Uyar sanırım," dedi şişman adam. "Benim oğlan tam bu çocuk kadar. Boyları falan bir. Buna olan, ona da olur."

"Küçüğün kendisi gelseydi daha iyi olurdu kuşkusuz."

"Getirmeyi istiyordum ama, biraz üşütmüş. Sokağa çıkmasın, dedi annesi."

"Önemi yok beyim. Dediğim gibi, üstüne uygun gelmezse hemen değiştiririz."

Çocuk öylece duruyordu.

"Tamam oğlum," dedi dükkâncı. "Sen gidebilirsin."

"Teşekkür ederim," dedi şişman adam.

Teşekkür? Teşekküre gerek yoktu ki! Hiç yorulmamıştı bile. Yeni giysi, çay, bayram, peynirli sandviç, kahverengi ceket...

"Gitsene oğlum, ne bekliyorsun?"

Ayakları birbirine dolaşarak kapıya yürüdü çocuk.

"Hasta mıdır, nedir?" dedi şişman adam. "Duymamış gibi bakıyor adamın yüzüne."

"Belki bahşiş falan ummuştur," dedi dükkâncı...

halit kıvanç SİZLERLE

ŞANS... KADER... KISMET....

SİPARİŞİ geçen haftadan almıştım. Daha doğrusu kendi kendime verdiğim bir sipariştı bu.. Şans, kader, kısmet konusundaki söyleşimin sonunda, sizlere bu konuyla ilgili gülmeceleri bu hafta aktaracağıma söz vermiştim. İşte sözümü tutuyorum.

●

İKİ arkadaş konuşuyor:

— Dün at yarışlarında başıma ne geldi, bir bilsen?

— Hayrola? Ne oldu?

— Daha ne olsun!. Bilmeden yarış pistine girmişim.. Atların koştuğu yere.. Tam o sırada ayakkabımın bağı da çözülmez mi? Eğilip bağlarken..

— Eeee?

— Karşıdan bir jokey geldi.. Üstüme bir eğer attı. Bindi sırtıma.. Beni kamçılayıp yarışa sokmadı mı?

— Olur mu öyle şey, be kardeşim? Haydi bir de yarışta birinci geldiğini söyle de atayım kahkahayı...

— Yok canım.. Nerede bende o şans? Ancak üçüncü olabildim o hızlı koşan atların arasında..

●

SAAT sabaha karşı 3.. Kapı çalındı. Evdekiler heyecanla koşup açtılar. Koltuğunda bir sürü kitapla bir adam vardı kapıda.. Merakla sordular bir ağızdan:

— Ne istiyorsunuz? Kimsiniz?

— Ben mi? Kitap satıyorum da.. Alır mısınız diyecektim.

— İnsaf be birader!.. Gecenin bu saatinde kitap satılır mı?

— İyi ama ben düş kitabı satıyorum.. Düşünüzde gördüklerinizin ne anlama geldiğini öğrenebilmeniz için bu kitaptan edinmeniz şart.. Başka ne zaman satabilirim ki?

AT YARIŞI ... Düş.. Şimdi ikisi bir arada:

Adamın biri gece düşünde sabaha kadar "9" rakamı görmüş. Bildiğimiz "9", şey işte "DOKUZ".. Nereye baksa, karşısında bir "9" .. Etrafı "9"larla dolu bir gece geçirmiş. Sabah uyanmış, saate bakmış: "9"... Takvime göz atmış: Ayın "9"u... Giyinmiş, kahvaltı etmiş, çıkmış, durağa gelmiş, tam otobüse binerken.. O da ne? Otobüsün numarası "999"... Girmiş içeri.. Bilet alacak. Gözü biletçinin numarasına kaymış: "9999"... İşine gelmiş, "9"larla olan ilişkisini anlatmış arkadaşlarına.. Hepsi bir ağızdan:

— Canım, demişler, sana kader haber veriyor. Talihin çağırıyor seni.. Hemen koş, at yarışlarına git!. Ve bütün paranı "9" numaralı ata yatır!. Böylece milyoner, hatta milyarder olursun.

Adamcağız o inançla ve o sevinçle koşmuş.. Doğruuuu at yarışlarına.. Cebindeki son kuruşa kadar, bütün parasını "9" numaralı ata yatırmış. Arkadaşlarından aldığı borç paralar da dahil.. Derken yarış başlamış.. "9" numaralı at da yarışta.. Atlar koşmuşlar koşmuşlar koşmuşlar...

... Ve "9" numaralı at.. Ne birincisi? Ne ikincisi? Tam dokuzuncu gelmiş, 9'uncu...

edebiyat sevgisi

selim ileri

MODERN ROMAN

YAKUP Kadri, Halide Edip, Reşat Nuri Güntekin gibi klasik romancılarımızın kimi yapıtlarında Anadolu'ya eğildiklerini; Anadolu gerçeklikleri karşısında Türk aydınının kaygı ve yabancılaşmasını dile getirdiklerini biliyoruz artık. Bunun gibi, "Konuğumuz Yaşar Kemal" yazısında da 1945 sonrası ünlü sanatçılarımızın da doğrudan doğruya Anadolu coğrafyasını seslendirdiklerini gördük. Orhan Kemal, Kemal Tahir, Kemal Bilbaşar, Fakir Baykurt, Başaran, Talip Apaydın ve daha birçok değerli yazarımız...

Bu, ikinci öbekte yer alan sanatçıları, genellikle, "memleket gerçekçileri" diye anmaktayız. Memleket gerçekçileri, köylere, kasabalara, yurdun yoksul ve yoksun bırakılmış bölgelerine bir aydının gözüyle bakmıyorlardı. Onlar, köylünün ya da kasabalının bakış açısını yansıtarak gerçeklikleri, gerçekliğin ortasındaki insanla özdeşlemeyi yeğliyorlardı. Öte yandan Kurtuluş Savaşı içindeki Anadolu'yu betimleyen ilk romancılarımız, aydınlardan yola çıkmışlardı. Memleket gerçekçileriyse, onca yeniliğe ve devrime karşın, yurdun dörtbir yanında birçok sorunun çözümlenmediğini gözlemliyorlar ve bu kez de, köylünün gözünden aydını değerlendiriyorlardı. Böylelikle romanımızda, karşılıklı bir hesaplaşma doğdu. Kuşkusuz romanımız için çok yararlıydı böyle bir hesaplaşma. Her iki öbekteki yapıtları da okuyan nice okur, ülkenin yıllar yılı içinde bulunduğu koşulları, açmazları, toplumsal sorunları bütün çıplaklığıyla görebiliyordu...

ROMANIMIZIN son yıllarında bir yazarımız, Ferit Edgü, iki yapıtıyla köylü / aydın karşıtlığına çok değişik, çok yeni bir bakış açısıyla eğildi. Ferit Edgü'nün "Kimse" ve "O" adlı bu romanlarını, eleştirmen Füsun Altıok şöyle özetliyor:

"Romanların her ikisinde de zaman ve uzay aynıdır. Hakkâri'nin Pirkanis köyünde (cin doruğunda, çok küçük bir köydür bu) şiddetli bir kışı yaşayan bir kimse anlatılır. "Kimse'de köyün insanları oldukça geri plandadır. 'O'da daha öne çıkar, belirginleşirler. 'Kimse'de ölen bebe Halit'in oğludur, 'O'da Halit, neredeyse öğretmenden sonra ikinci kişisi olur romanın ve babalık Seyit'e geçer. Böyle bir iki değişikliğin dışında insanlar da aynı kalır."

Görüldüğü gibi Ferit Edgü. Hakkâri ilimizin bir küçük köyündeki amansız kışı anlatıyor. Yıl ne 1920'lerdir, ne de 1940'lar. Ferit Edgü, bu köyün günümüzdeki bir kış mevsimini yansıtıyor. Ama amansız koşullar, en az "Yaban" daki kadar tüyler ürpericidir.

MODERN romancılar, gerçekliğin yansıtılmasında çok çeşitli araçlardan, olanaklardan yararlanırlar. Sözgelimi Ferit Edgü, Pirkanis köyünü betimlemek için iki ayrı roman kurmuştur. "Kimse"de bir aydının, köy ortamı karşısındaki iç gerçekliklerine (duygulanım, ruhsal etkilenim, düşünüş, vb) irdeleyici bir bakışla eğilmişken; "O"da dış gerçeklikleri (çevre, toplumsal konum, töreler, yaşayış, vb) yansıtmayı ön görmüştür. Hemen her iki romanda da ki-

O

Nice sonra dalıp gitmişim.
Gözlerimi açtığımda, gün yeni doğuyordu.
Kalktım, pencereyi açtım.
Pencereden gördüğüm şu oldu:
Önde bir adam
ardında iki kişi
öndeki kucağında bir şey taşıyor
ardındakilerin omuzlarında kazma kürek
köyün doğusundaki tepeyi tırmanıyorlar.
Sırtıma gocuğumu geçirip dışarı çıktım.
Tepeye vurdum.
Çok geçmeden yetiştim onlara.
Önde giden, Muhtar Ağaydı.
(Kollarında, yamalı bir bohçanın içinde, dün akşam ölen bebe.) Onun ardından Zeydan gidiyordu. Elinde bir kürek. Onun yanıbaşında İbrahim yürüyordu, elinde bir kazma.
Beni görünce şaşırdılar.
Birbirimize hiçbir şey söylemedik.
Yalnız bakıştık.
Ve sonra birlikte yürüdük.
İyice yükseldikten sonra Muhtar Ağa durdu.
Ayağıyla bir yer işaret etti.
İbrahim, oraya kazmayı vurdu.
İbrahim kazıyor, Zeydan elindeki kürekle toprakları atıyordu. Çukur diz boyunu bulduğunda, o ânâ değin kollarında bebeğin ölüsü, hareketsiz duran Muhtar Ağa eğildi, yavrunun yamalı beze sarılı ölüsünü çukurun içine bıraktı.
Zeydan kürekle toprakları attı üstüne.
Hepsi olağan bir iş yapar gibiydiler.
Örneğin ağaç diker, buğday eker, odun keser, yün kırpar gibi.

FERİT EDGÜ

Dağarcık

FERİT EDGÜ

Günümüz yazarlarından. 1936 yılında İstanbul'da doğdu. Şimdi yine İstanbul'da yaşıyor. Öykü, şiir, roman, deneme verimlerinin yanı sıra resim de yaptı, sergi açtı.

Ferit Edgü'nün yapıtlarında genellikle aydınca bir bakış açısı karşımıza çıkar. Yazar ele aldığı sorunları pek çok açıdan irdeler ve değerlendirir.

İlk öykülerinde toplumun baskısından bunalan kişiler dile getirilmiştir. Yazar, daha sonra, toplumun sorunlarını kendi özel yaşamlarında da duyumsayan kişilerin dünyalarını yansıtmıştır. Bütün bu yansıtışlarda, uygar bir dünyaya çağrı niteliği göze çarpmaktadır.

Ferit Edgü'nün öykü kitapları: "Kaçkınlar" (1959), "Bozgun" (1962), "Av" (1968), "Bir Gemide" (1978). Romanları: "Kimse" (1976), "O" (1977). "Ah Minel Aşk"da (1978) yazar şiirlerini, "Ders Notları"ndaysa (1978) denemelerini toplamıştır.

şiler ufak tefek değişikliklere karşın aynıdır. Ama biz, onları yine de iki ayrı açıdan izleriz. "Kimse"de onlar, bir aydının düşünce dünyası içinde yaşatılırlar. Buna karşılık "O", aynı kişileri dış gerçekliklerin ortasında tanıtır bize.

Modern roman, edebiyatın bugüne kadarki bütün akım ve tutumlarını —dilerse— kendi içerik ve biçimi için bir olanak sayabilir. Ama bunu yaparken gelişigüzel davranmaz; tersine bileşimci (sentezci) bir anlayışı ön görür. Ferit Edgü'nün yapıtlarında da gerçekliğin yansıtılışı, doğalcılıktan (natüralizm) simgeciliğe kadar pek çok yazınsal akımın olanaklarından yararlanılarak kotarılmıştır.

Böylelikle bakış açısı tekil bir yönseme göstermekten kurtarılabilir. Nitekim, "Yaban"la birlikte okunduğunda, "O" romanı bize çok daha etkileyici gelecektir. Çünkü romancı, yazınsal amacını her şeyin üstünde tutmuştur. Burada bilgi aktarımı bir sonuç değil, yalnızca bir nedendir. Öte yandan "Yaban" doğrudan doğruya bilgi aktarmak amacıyla yazılmış gibidir.

FÜSUN Altıok'un deyişiyle "roman, roman için" yazılmaktadır "O"da. Yakup Kadri'yse somut gerçeklikleri göstermeyi amaçlıyordu. Ama bu iki yapıta, "Yaban"la "O"ya bakarak, ikisinden birini ötekine oranla üstün tutmak da yanıltıcı olacaktır. Bu, yalnızca edebiyatımızın geliştiğine ilişkin bir tartışmanın malzemesi sayılmalıdır...

Şimdi yine sözü değerli eleştirmenimiz Füsun Altıok'a bırakarak, "O" da Ferit Edgü'nün neyi amaçladığını öğrenelim:

"Eğer 'O', Pirkanis'in, Hakkâri'nin sorunlarına ya da gerçekliklerine eğilmek amacıyla yazılmış bir roman olarak düşünülürse, belki pek yüzeysel, hatta acemice bulunur; ama kabul etmek zorundayız ki bir 'köy romanı' ile karşı karşıya değiliz. Romanda kentlinin bu 'on üç haneli, yüz on dört nüfuslu dağ köyünün' koşullarını 'yadırgadığına' ilişkin bir imleme bulunmadığı gibi, Batıcı bir sevecenlik ya da bilecenlik de taslanmamış. Sadece dillerini bilmediği insanlar arasında yaşayacağının bilincinde olduğunu vurgulamaktadır yazar... Öğrenci ve öğretmen olarak onların dilini öğrenebildiğince öğrenecek, kendi dilini öğretebildiğince öğretecektir. Romanın ekseni sayılabilir bu sorun bence."

İşte, Füsun Altıok'un söylediklerinden öğrendiğimiz gibi, romanın sorunu, bir öğrenme ve öğretme olgusudur. "O" adlı yapıtın baş kişisi bir öğretmendir. Ama "Çalıkuşu"nun Feride'sinden çok farklı bir öğretmen. Yurdun uzak bir köşesinde, dillerini, sözcüklerini anlamadığı insanlarla karşı karşıyadır. Ama onlara kendi bildiklerini öğreteceği gibi, onlardan da onların bildiklerini öğrenecektir. Bu, karşılıklı kültür alışverişinden başka bir şey değildir. Bir toplumda, daha doğrusu yeryüzünde insanlar uygar biçimde yaşamak istiyorlarsa, kültür birikimlerine eşitlik sağlamak zorundadırlar. Hiçbir zaman kültür birikimleri yok edilmemelidir. Dil de kültürün önemli ögelerinden biridir...

ACILARLA yüklü bir ülkede yaşıyoruz. Ama acılar bizi yarın için savaşmaktan alıkoymamalı. Tersine; bu acıları tek tek ortaya dökmeli ve onların nasıl dindirilebileceğini düşünmeliyiz. Elbet barışçı ve insancıl yollardan sonuna dek.

Ferit Edgü'nün "O" romanındaki aydın öğretmeni, "Yaban"ın Ahmet Celâl'ine oranla çok daha değişik tutumlu bir kişidir. Bu roman kişisi, Ahmet Celâl'in yadırgayışları içine düşmez. Çünkü gittiği yoksul ve yoksun bölgenin koşullarını bilgi düzleminde bilmektedir. Ve oranın insanlarıyla barışık bir ortam sağlamanın yollarını arar. Çok geçmeden de bu insanların kendisine "yaban" gözüyle bakmadığını fark eder.

İşte, günümüz Türk romanı, modernleşirken böylesine ilginç bir toplumsal boyut kazanmıştır. Bunu iki düzlemli bir başarı saymak gerekiyor. Hem yazınsal düzlemde, hem de toplumsal bakış açısı düzleminde.

büyük yarışmamız

BİZE ÇOK GÜZEL ÖYKÜLER, ŞİİRLER, RESİMLER, KARİKATÜRLER GÖNDERİYORSUNUZ. İÇİNİZDEN DEĞERLİ SANATÇILAR ÇIKACAĞINA İNANIYORUZ. ÇALIŞMALARINIZI DEĞERLENDİRMEK AMACIYLA BİR YARIŞMA DÜZENLEDİK. BU YARIŞMAYA HEPİNİZİN KATILMANIZI BEKLİYORUZ.

KOŞULLAR:

1) Yarışma, ÖYKÜ, ŞİİR, RESİM ve KARİKATÜR olmak üzere dört dalda düzenlenmiştir.
2) 15 yaşından küçük her okurumuz bu yarışmaya katılabilir.
3) Dileyen okurumuz bu yarışmaya her dalda katılabileceği gibi, seçtiği bir tek dalda da katılabilir.
4) ÖYKÜ: Yarışmaya gönderilecek öyküler, en az 500 kelime olacak ve kâğıdın bir yüzüne okunaklı yazıyla yazılacaktır.
   ŞİİR : Şiirler istenilen uzunlukta olabilir. Kâğıdın bir yüzüne okunaklı yazıyla yazılacaktır.
   RESİM: Resimler renkli olacaktır. Kuruboya, suluboya, keçeli kalem ya da mumlu kalem kullanılabilir.
   KARİKATÜR : Karikatürler siyah-beyaz olacaktır. Beyaz kâğıt üstüne siyah mürekkeple ya da tükenmez kalemle çizilecektir.
5) Yarışmacılar, gönderdikleri öykü ve şiirlerin altına, resim ve karikatürlerin arkasına adlarını, yaşlarını, adreslerini yazacaklardır. Dileyenler fotoğraflarını da gönderebilirler.
6) Çalışma, en geç 15 Şubat 1980 tarihine kadar, şu adrese postalanacaktır.

MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
"YARIŞMA"
MİLLİYET YAYINLARI
Basın Sarayı
Cağaloğlu
İstanbul

ÖDÜLLER:

Her dalda ayrı ayrı şu ödüller dağıtılacaktır:

Birinciye	:	1000 liralık kitap
İkinciye	:	500 liralık kitap
Üçüncüye	:	300 liralık kitap
Dördüncüye	:	100 liralık kitap
Beşinciye	:	100 liralık kitap

SEÇİCİLER:

Yarışmaya katılacak çalışmalar, aşağıdaki sanatçılar tarafından değerlendirilecektir. (alfabe sırasıyla):

ŞİİR
YALVAÇ URAL
KEMAL ÖZER

RESİM
İSMAİL GÜLGEÇ
AYDIN ÜLKEN

ÖYKÜ
SELİM İLERİ
MUSTAFA ÖNEŞ

KARİKATÜR
ALTAN ERBULAK
MISTIK

MİLLİYET ÇOCUK KLÜBÜ ÜZERİNE KÜÇÜK BİR SÖYLEŞİ

Ali ile Ayşe: Bize, "Milliyet Çocuk Klübü"nün niçin kurulduğunu ve amacını açıklar mısınız?

Milliyet Çocuk: Çocuk Klübü, tüm Milliyet Çocuk Dergisi okurlarını aynı çatı altında birleştirmek amacıyla kuruldu... Kuruluşu dergide açıklandıktan sonra yüzlerce okur başvurarak, klübe üye olmak istediklerini bildirdiler. Biz de onların kartlarını hazırlayarak adreslerine postaladık.

Ali ile Ayşe: Aklımıza bir soru takıldı... Kartların bizlere yollanmasından sonra epey uzun bir süre geçmesine karşın, bu konuda dergide açıklayıcı bir yazı çıkmadı. Bunun nedenini açıklar mısınız?

Milliyet Çocuk: Bize üyelik için ülkemizin dört bir yanından mektuplar geldi. Doğrusu, bunları düzenlemek, okurların adlarına hazırlanmış kartları postalamak çok zaman aldı. Ayrıca bütün bunlar hazırlanırken, dergimizin içinde oluşturulmuş bir başka ekip de sizlere daha iyi hizmet etmenin yollarını arıyordu. Nitekim bu arkadaşlarımızın çalışmalarını bu sayımızdan başlayarak açıklayacağız...

Ali ile Ayşe: Sözünüzü bölmeyelim... Devam edin lütfen...

Milliyet Çocuk: Sizlere bundan önce açtığımız yarışmalarda, çektiğimiz kuralarda, bir çok kitap yolladık. Yüzlerce şanslı okur "Milliyet Yayınları Çocuk Dizisi"nden kitaplar kazandılar. Ama biraz önce sözünü ettiğimiz ekip bir araştırma yaparak bu kitapları sizlere imzalı olarak ulaştırmanın daha uygun olduğunu belirledi. Çünkü adınıza imzalanmış bir kitabın, kitaplığınızda daha özel bir yeri olacaktı... Sonra bir çok okurumuz da herhangi bir kitapçıdan kitap alacağına, aynı kitabı yazarından kendi adına imzalanmış, üstelik indirimli olarak dergimizden isteyebilirdi.

Ali ile Ayşe: İndirimli mi?

Milliyet Çocuk: Evet. Klübümüze üye olan arkadaşlarımız aşağıda adları yazılı, "Milliyet Yayınları" kitaplarını adlarına imzalı olarak ve % 20 indirimli isteyebilirler.

Ali ile Ayşe: Peki kitapları nasıl isteyebileceğiz?

Milliyet Çocuk: Çok kolay. Postaneden alacağınız bir havale makbuzunun üzerine: Milliyet Yayınları, İmzalı Kitap Servisi Cağaloğlu – İstanbul adresini yazacaksınız. Sonra da istediğiniz kitabın indirimli fiyatını da havalenin üzerine yazarak bize yollayacak ve tıpkı, "Çocuk Klübü"ne üye olurken yaptığınız gibi bize mektupla bilgi vereceksiniz. Biz de bu kitabı yazarından adınıza imzalatıp adresinize posta giderlerini biz karşılayarak, göndereceğiz.

Bu iş için posta çeki de kullanabilirsiniz. Kitabın indirimli fiyatını, Milliyet Yayınları'na açılmış, "103934" numaralı posta çeki hesabına gönderebilirsiniz. Ama bu arada bir şeyi de sizlere anımsatayım: Kitabınızın çabuk ve güvenli biçimde elinize ulaşması için, bize mektupla bilgi vermeyi ve mektubunuzun içine üyelik numaranızı da yazmayı unutmayın...

Ali ile Ayşe: Bize çok yararlı oldunuz. Teşekkür ederiz...

MİLLİYET YAYINLARI ÇOCUK KİTAPLARI'NDAN İMZALI OLARAK İSTEYEBİLECEĞİNİZ KİTAPLAR

	İndirimli Fiyatı	Asıl Fiyatı
1. Ülkü Öğretmen – Mümtaz Zeki Taşkın	40. – TL.	50.– TL.
2. Transfer Ahmet – Fikret Arıt	40. – TL.	50. – TL.
3. Bir Küçücük Aslancık Varmış – Tarık Dursun K.	40. – TL.	50. – TL.
4. Balıklıkoy – İbrahim Örs	40. – TL.	50. – TL.
5. Sihirli Toz – Hakkı Özkan	40. – TL.	50. – TL.
6. Uykucu Mahmut – Mümtaz Zeki Taşkın	40. – TL.	50. – TL.
7. Çocuklar da Savaştı – Afet Ilgaz	40. – TL.	50. – TL.
8. Uyusana Tosunum – Aziz Nesin	32. – TL.	40.– TL.
9. Sincap – Yalvaç Ural	28. – TL.	35. – TL.
YARDIMCI KİTAPLAR		
1. Ne Biliyorum? – Ülkü Tamer	60. – TL.	75. – TL.
2. Türkiye Tarihi – Edip Alşar	36. – TL.	45. – TL.
3. Matematik – Süreyya Berfe	32. – TL.	40. – TL.

ÖTEKİ YAYINEVLERİNİN KİTAPLARI

Klüp üyelerine sağladığımız indirimli kitap servisimiz yalnızca, "Milliyet Yayınları"nın çocuk kitaplarıyla sınırlı olmayacak sevgili okurlarımız. Önümüzdeki sayılarımızda da sizlere belirteceğimiz gibi, öteki yayınevleriyle de işbirliği ederek, her kitabı sizlere ulaştırmanın yollarını arayacağız...

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY-Türkçesi: VİVET KANETTİ-Resimler: SEMPE

ATLETLER

BİLMEM daha önce söylemiş miydim mahallemizde bir boş arsa var, arasıra oraya oynamaya gideriz.

Bizim boş arsa müthiştir! Arsamızda çimen var, taş var, eski bir şilte var, tekerleksiz ama yine de çok şirin bir araba var, onu uçak olarak kullanırız, vrum vrum, otobüs olarak kullanırız ding ding, sonracıma arsada boş kutular vardır, bazen kediler olur ama onlarla matrak geçmek biraz zor, çünkü bizi görür görmez kaçıyorlar.

Arkadaşlarla boş arsadaydık, oynayacak bir oyun arıyorduk, çünkü Lüplüp'ün futbol topunu sömestirin sonuna kadar vermeyecek Karagöz.

— Askercilik oynasak? dedi Sırım.

— Askercilik oynadığımızda kimse düşman olmak istemiyor, biliyorsun, her seferinde bu yüzden dövüşüyoruz, dedi Toraman.

— Benim bir fikrim var, atletizm yarışması yapalım mı? dedi Dalgacı.

Dalgacı böyle bir şeyi televizyonda gördüğünü ve çok hoşuna gittiğini söyledi. Bir sürü yarışmalar oluyordu, herkes aynı anda bir sürü hareket yapıyordu, en iyileri şampiyon ilan ediliyor, bir ufak merdivenin üstüne çıkarılıyordu. Sonra onlara madalyalar veriliyordu.

— Merdivenle madalyaları nereden bulacaksın? diye sordu Tınqır.

— Canım bulmuş gibi yapacağız, dedi Dalgacı.

Bu parlak bir fikirdi, hemen kabul edildi.

— Peki, ilk yarışma yüksek atlama, dedi Dalgacı.

— Ben atlamam, dedi Lüplüp.

— Atlamalısın. Herkes atlayacak, dedi Dalgacı.

— Hayır efendim. Şimdi yemek yiyorum, atlarsam sonra hasta olurum, hasta olursam da sandviçlerimi bitiremem. Ben atlamıyorum işte, dedi Lüplüp.

— Peki, sen üstünden atlayacağım ipi tutarsın. Bize şimdi bir ip gerek, dedi Dalgacı.

Biz ceplerimizi aradık. Misketler, düğmeler, pullar ve bir şeker bulduk ama hiçbirimizden ip çıkmadı.

— Kemerlerimizi kullanalım, dedi Gümüş.

— Yok canım. Pantolonlarımızı tuta tuta atlayamayız, dedi Sırım.

— Lüplüp atlamıyor, bize kemerini versin, dedi Toraman.

— Kemerim yok. Benim pantolonum kemersiz durur, dedi Lüplüp

— Ben yerlere bakayım, belki bir ip bulurum, dedi Tınqır.

Dırdır boş arsada bir ip aramanın uzun bir iş olduğunu, bütün öğleden sonramızı ip arayarak geçiremeyeceğimizi, başka bir çözüm yolu aramamamız gerektiğini söyledi.

— Hey çocuklar. Bakalım kim ellerinin üstünde daha uzun yürüyebiliyor. Bana bakın! Bana bakın! diye bağırdı Gümüş.

Gümüş ellerinin üstünde yürümeye koyuldu. Gümüş bu işi çok iyi yapar, ama Dalgacı ona atletizm yarışmalarında kimsenin böyle ellerinin üstünde yürümediğini ve salağın teki olduğunu söyledi.

— Salak mı? Kim salak? diye sordu Gümüş, durup.

Ayaklarının üstünde doğruldu ve Dalgacı'yla dövüşmeye gitti.

— Çocuklar, dövüşüp soytarılık yapacaksak boş arsaya gelmeye değmez. Bunu okulda da yapabiliriz, dedi Sırım.

Sırım haklıydı, bu nedenle Dalgacı'yla Gümüş dö-

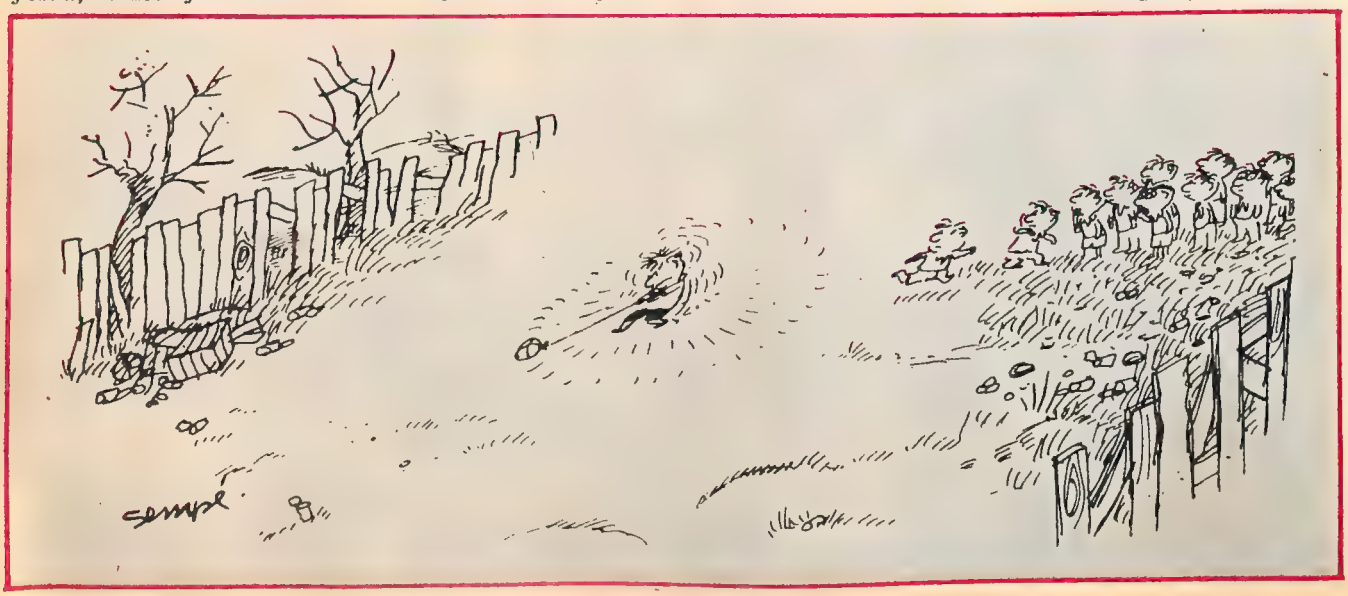

vüşü kestiler. Gümüş Dalgacı'ya dövüşü istediği zaman istediği yerde, istediği şekilde sürdürmeye hazır olduğunu söyledi.

— Beni korkutmuyorsun Billi. Senin gibi ödleklere nasıl davranılması gerektiğini biliriz biz, dedi Dalgacı.

— Kovboyculuk oynayalım mı, yoksa atlayacak mısınız? diye sordu Lüplüp.

— İpsiz atlandığını hiç gördün mü sen? dedi Dırdır.

— Çek bakalım silahını, dedi Gümüş.

Gümüş parmağını tabanca gibi kullanıp kiuuu, kiuuuu yaptı, Sırım iki eliyle karnını tuttu, "Vurdun beni Tom" dedi ve çimlerin üstüne düştü.

— Atlayamıyorsak koşalım, dedi Dalgacı.

— Keşke bir ipimiz olsaydı, dedi Dırdır.

Dalgacı ipimiz olmadığına göre çitten arabaya kadar bir 100 metre yarışı yapmamızı söyledi.

— Çitten arabaya 100 metre mi var? diye sordu Toraman.

— Ne önemi var. Arabaya ilk varan 100 metrelik yarışı kazanmış olacak.

Ama Dırdır bu yarışın gerçek 100 metre yarışları gibi olmayacağını, çünkü gerçek yarışmalarda hep bir ip olduğunu, yarışı kazananın ipi göğüslediğini söyledi. Dalgacı Dırdır'a bu iple canını sıkmaya başladığını söyledi, Dırdır Dalgacı'ya ip bulmadan atletizm yarışmaları düzenlenmediğini söyledi, Dalgacı ipi olmadığını ama bir eli olduğunu ve şimdi onu Dırdır'ın suratına yapıştıracağını söyledi. Dırdır Dalgacı'ya hele bir denemesini söyledi, Dalgacı bu işi başaracaktı ama ne yazık ki Dırdır daha tez davranıp Dalgacı'yı tekmeledi.

Dövüşü bıraktıklarında Dalgacı çok kırgındı. Atletizmden hiç anlamadığımızı, birer zavallı olduğumuzu söyledi. Sonra Tırgır'ın koşarak geldiğini gördük:

— Hey çocuklar bakın bir ip buldum, dedi.

Dalgacı bunun çok kıyak olduğunu, böylece yarışmaları sürdürebileceğimizi söyledi, yüksek atlama ve koşudan biraz bıktığımız için çekiç atmaya karar verdik. Dalgacı bize çekicin gerçek bir çekiç değil ipe bağlı bir ağırlık olduğunu, ipi çok çabuk döndürüp sonra onu salıvermek gerektiğini açıkladı.

— Ben başlıyorum çünkü fikir benden çıktı, şimdi şu atışı göreceksiniz, dedi Dalgacı.

Dalgacı elinde çekiçle, kendi çevresinde bir çok kez döndü, sonra ipi salıverdi.

Atletizm yarışlarını bıraktık. Dalgacı şampiyon olduğunu söylüyordu. Ama diğerleri bunu kabul etmediler, kendileri çekiç atmadıklarına göre kimin kazandığının belli olmayacağını söylediler.

Ama bence Dalgacı haklı. Nasıl olsa o kazanacaktı. Ne atıştı o. Boş arsadan taaa Şenbakkalın camına.

ÖYLESİNE BİR MASAL Kİ

Benim bahçem yoksuldu,
İki dala bir yaprak düşerdi ağaçlarımdan.
Kuşlarım ödünç alırdı kanatlarını
İşlerinden yorgun dönen arkadaşlarından.

Zeytin, peynir, reçel, bal
Konserleri verilirdi her gece
Sofralardaki yapayalnız ekmeklere
Ve yokluklar yarına bırakılırdı böylece.

Soğuk sular akardı çeşmelerden,
Doktorlar saklambaç oynardı hastalarla.
Her akşamki sazlı-sözlü eğlencelerden
Çocuklar hasta olurdu pastalarla.

Aylı-yıldızlı-mehtaplı gecelerdi tüm
Sokaklar, evler ışıl-ışıl parlardı.
Çözümlemesi zor bilmecelerdi, kördüğüm;
Ve bakar bakmaz çözüm bulan adamlar vardı.

Öyle okullarımız vardı ki orada
Öğretmenler Hoca'larının öğrencisi değil.
Ner'deyse kulu-kölesiydi, kıran-kırana.
Derslere bile girilirdi arada.

Nasıl anlatsam, bizim ora'lar
Öyle sıradan bir semt, bakımsız bir mahalle değil,
Sanki Cennet'den bir köşe,
Bağımsız bir masal ülkesiydi.

Ah! Sizler görmediniz çocuklar, çünkü
— Dilerim görmeyiniz — o günler geride kaldı.
Dinlemediniz böylesine bir öykü.
Şairane gülmeyiniz, bir masaldı.

ÖZDEMİR ASAF

mehmet'in belediye dosyası

atila alpöge • devrim alpöge

BELDE VE BELEDİYE

Belediye sözcüğü "beled"den geliyor. Beled arapça bir sözcük; anlamı da kent demek. Aynı sözcük dilimize değişerek "belde" diye girmiş. Bugün bile kent anlamında belde sözcüğünü kullananlar oluyor.

Bu bakımdan belediye, "beled"de yani kentte oturanların günlük işlerini yürüten kuruluş demek oluyor. Kentler olmasa belediyeler de olmayacak. Bu yüzden küçük yerleşmelerde belediyeye gereksinim duyulmuyor.

Bir küçük yerleşme alıp buradaki günlük yaşantıya bakalım. Belediyeye gereksinim nasıl başlıyor, daha iyi anlarız.

Issız bir yerde, 80–90 evin bulunduğu ve en çok 500 kişinin yaşadığı bir küçük yerleşme olsun. Şimdi aşağıdaki soruları cevaplamaya çalışın. Doğru cevapları gelecek hafta bulacaksınız ve kendinize puan vereceksiniz.

SORULAR

1. — Küçük yerleşmelerde,
   a) Herkes biribirini yakından tanır.
   b) Herkes biribirini uzaktan tanır.
   c) Herkes biribirini tanımaz.

2. — Küçük yerleşmelerde,
   a) Her meslekten insan mutlaka yaşar.
   b) Meslekler sınırlıdır; ancak bir kaç meslek görülür.

3. — Küçük yerleşmelerde kasap olur mu?
   a) Tabii olur. Oradaki insanlar et yemeyecek mi?
   b) Herkes kendi yetiştirdiği hayvanı kendi kesip yediği için kasap olmaz.
   c) Oradaki insanlar et yemezler; bu yüzden kasap da olmaz.

4. — Küçük yerleşmelerde ekmek fırını olur mu?
   a) Olmaz, çünkü herkes kendi ekmeğini kendi yapar.
   b) Aç kalacak değiller ya! Elbette olur.
   c) Olmaz çünkü ekmek büyük yerleşmelerden kamyonla gelir.

5. — Küçük yerleşmelerde hastane olur mu?
   a) Elbette olur.
   b) Olmaz çünkü böyle yerlerde insanlar açık havada sağlam yetişir ve hastalanmazlar; bu yüzden hastane de gerekmez.
   c) Hastaneler çok insanın yaşadığı kalabalık yerleşmelerde açılır.

6. — Küçük yerleşmelerde tiyatro, sinema, konser salonu olur mu?
   a) Olmaz.
   b) Olur.

7. — Küçük yerleşmelerde insanlar işlerine nasıl giderler?
   a) Otobüsle.
   b) Trenle.
   c) Yürüyerek.

8. — Buralarda evlerde kullanılan su nasıl sağlanır?
   a) Devlet su yolları yaparak buraya su getirir.
   b) Dereden kovayla su taşınır.
   c) Buranın halkı para toplayıp su yolları yaptırır ve uzaktaki kaynaklardan su getirtir.
   d) Herkes evinin bahçesinde kuyu açar.

9. — Evlerden çıkan çöplere ne olur?
   a) Herkes çöpünü sokağa döker.
   b) Herkes çöpünü yerleşmenin biraz ötesinde bir yere ya da dereye döker.
   c) Çöp kamyonları toplar, götürür.

10. — Küçük yerleşmelere ne denir?
    a) Belde.
    b) İlçe.
    c) Köy.
    d) Bucak.

TAHSİN AMCA ANLATIYOR

Merhaba çocuklar! Mehmet'i tanıyorsunuz. Ben onun amcasıyım. Bizim kente Belediye Başkanı oldum.

Bir kitapçı dükkanım var. Bir gün orada arkadaşlarla konuşuyorduk. O gün de elektrikler kesilmişti, sular akmıyordu, çöpler sokaklara yığılmıştı. Ben "böyle de Belediye olur mu? Ben bile daha iyi yürütürüm bu işleri" diyecek oldum. Arkadaşlar" gel seni Belediye Başkanı yapalım" dediler. Bu işe işte böyle, şaka olsun diye başladık: sonunda ciddi oldu.

Aslında bizim kitapçı dükkanını kentte herkes iyi tanır, kağıdını kitabını oradan alır. Belki de bundan, seçimlerde oylarını bana verdiler. Seçilene kadar çok çalıştık aslında. Seçilmek gerçek bir sorunmuş; ama Belediye işlerini yürütmek daha beter sorunmuş. Uzaktan göründüğü kadar kolay değilmiş. Şimdi zaman zaman o kadar bunalıyorum ki, keşke o gün "ben bu işleri daha iyi yürütürüm" demeseydim diye düşünüyorum.

MEHMET ANLATIYOR

Siz amcamın dediklerine bakmayın. Olayları biraz büyüterek, biraz da değiştirerek anlatıyor. Örneğin raslantı sonucu seçildi. Başka adaylar da vardı. Onlardan biri mutlaka kazanacaktı. Ama kurallara uymamışlar. Meğerse seçimlere aday olmak için uyulması gereken bir çok kesin kural varmış. Bunlara uymadıkları için adaylıkları kabul edilmedi. Tahsin Amca tek aday olarak kaldı. Halk da ne yapsın, gitti oyunu ona verdi. Güvendiklerinden ya da "bu işi iyi yapar" dediklerinden değil. Çaresizlikten.

İşte böyle seçilen Tahsin Amca Belediye Başkanlığında başarı kazandı; ama ilginç öyküler de oldu. Ben size bunları anlatacağım.

vüşü kestiler. Gümüş Dalgacı'ya dövüşü istediği zaman istediği yerde, istediği şekilde sürdürmeye hazır olduğunu söyledi.

— Beni korkutmuyorsun Billi. Senin gibi ödleklere nasıl davranılması gerektiğini biliriz biz, dedi Dalgacı.

— Kovboyculuk oynayalım mı, yoksa atlayacak mısınız? diye sordu Lüplüp.

— İpsiz atlandığını hiç gördün mü sen? dedi Dırdır.

— Çek bakalım silahını, dedi Gümüş.

Gümüş parmağını tabanca gibi kullanıp kiuuu, kiuuuu yaptı, Sırım iki eliyle karnını tuttu, "Vurdun beni Tom" dedi ve çimlerin üstüne düştü.

— Atlayamıyorsak koşalım, dedi Dalgacı.

— Keşke bir ipimiz olsaydı, dedi Dırdır.

Dalgacı ipimiz olmadığına göre çitten arabaya kadar bir 100 metre yarışı yapmamızı söyledi.

— Çitten arabaya 100 metre mi var? diye sordu Toraman.

— Ne önemi var. Arabaya ilk varan 100 metrelik yarışı kazanmış olacak.

Ama Dırdır bu yarışın gerçek 100 metre yarışları gibi olmayacağını, çünkü gerçek yarışmalarda hep bir ip olduğunu, yarışı kazananın ipi göğüslediğini söyledi. Dalgacı Dırdır'a bu iple canını sıkmaya başladığını söyledi, Dırdır Dalgacı'ya ip bulmadan atletizm yarışmaları düzenlenmediğini söyledi, Dalgacı ipi olmadığını ama bir eli olduğunu ve şimdi onu Dırdır'ın suratına yapıştıracağını söyledi. Dırdır Dalgacı'ya hele bir denemesini söyledi, Dalgacı bu işi başaracaktı ama ne yazık ki Dırdır daha tez davranıp Dalgacı'yı tekmeledi.

Dövüşü bıraktıklarında Dalgacı çok kırgındı. Atletizmden hiç anlamadığımızı, birer zavallı olduğumuzu söyledi. Sonra Tırgır'ın koşarak geldiğini gördük:

— Hey çocuklar bakın bir ip buldum, dedi.

Dalgacı bunun çok kıyak olduğunu, böylece yarışmaları sürdürebileceğimizi söyledi, yüksek atlama ve koşudan biraz bıktığımız için çekiç atmaya karar verdik. Dalgacı bize çekicin gerçek bir çekiç değil ipe bağlı bir ağırlık olduğunu, ipi çok çabuk döndürüp sonra onu salıvermek gerektiğini açıkladı.

— Ben başlıyorum çünkü fikir benden çıktı, şimdi şu atışı göreceksiniz, dedi Dalgacı.

Dalgacı elinde çekiçle, kendi çevresinde bir çok kez döndü, sonra ipi salıverdi.

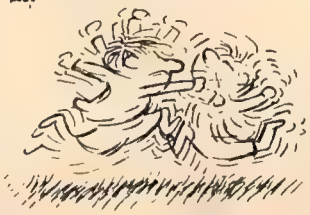

Atletizm yarışlarını bıraktık. Dalgacı şampiyon olduğunu söylüyordu. Ama diğerleri bunu kabul etmediler, kendileri çekiç atmadıklarına göre kimin kazandığının belli olmayacağını söylediler.

Ama bence Dalgacı haklı. Nasıl olsa o kazanacaktı. Ne atıştı o. Boş arsadan taaa Şenbakkalın camına.

ÖYLESİNE BİR MASAL Kİ

Benim bahçem yoksuldu,
İki dala bir yaprak düşerdi ağaçlarımdan.
Kuşlarım ödünç alırdı kanatlarını
İşlerinden yorgun dönen arkadaşlarından.

Zeytin, peynir, reçel, bal
Konserleri verilirdi her gece
Sofralardaki yapayalnız ekmeklere
Ve yokluklar yarına bırakılırdı böylece.

Soğuk sular akardı çeşmelerden,
Doktorlar saklambaç oynardı hastalarla.
Her akşamki sazlı-sözlü eğlencelerden
Çocuklar hasta olurdu pastalarla.

Aylı-yıldızlı-mehtaplı gecelerdi tüm
Sokaklar, evler ışıl-ışıl parlardı.
Çözümlemesi zor bilmecelerdi, kördüğüm;
Ve bakar bakmaz çözüm bulan adamlar vardı.

Öyle okullarımız vardı ki orada
Öğretmenler Hoca'larının öğrencisi değil.
Ner'deyse kulu-kölesiydi, kıran-kırana.
Derslere bile girilirdi arada.

Nasıl anlatsam, bizim ora'lar
Öyle sıradan bir semt, bakımsız bir mahalle değil,
Sanki Cennet'den bir köşe,
Bağımsız bir masal ülkesiydi.

Ah! Sizler görmediniz çocuklar, çünkü
— Dilerim görmeyiniz — o günler geride kaldı.
Dinlemediniz böylesine bir öykü.
Şairane gülmeyiniz, bir masaldı.

ÖZDEMİR ASAF

size bir mektup var

Kardeşim Yeter,

Bilmem "mektup arkadaşlığı" diye bir şey duydun mu? Birbirinden uzakta bulunanlar mektuplaşarak arkadaş olurlar. Ben de seninle mektup arkadaşı olmak istiyorum. Sen de istersen, bundan böyle birbirimize mektup yazarız.

Sınıfımızda herkesin bir mektup arkadaşı var. Ama onların arkadaşları kentlerden. Ben de köydeki arkadaşlardan biriyle mektuplaşmak istedim. Bunu öğretmenimize söyledim. "İyi olur" dedi. Bana senin adını, adresini verdi. İşte ilk mektubumu yazıyorum.

Öğretmenimin adı Neriman. Sanırım onu sen de tanırsın. İki yıl önce sizin köyde öğretmenmiş. Şimdi bizim okulda çalışıyor; bizim sınıfın da öğretmeni. Seni çok sevmiş ki, adını unutmamış. Hemen anımsadı seni. "Yeter'le mektuplaş, senden büyüktür ama, o da şimdi beşinci sınıftadır." dedi.

Önce kendimi tanıtayım sana. Adım Özgür. Adımın anlamını sözlükler şöyle açıklıyor: "Herhangi bir biçimde herhangi bir koşula bağlı olmayan, başkasının kölesi olmayan..." Yaşım da on bir. Benden üç yaş büyük bir ablam var. Koleje gidiyor. Babam avukat. Büyük bir yazıhanesi var. Yanında beş genç avukat çalışıyor. Çok işi olduğunu söylüyor babam. Annem de Güzel Sanatlar Akademisini bitirmiş. Ancak hiçbir yerde çalışmıyor. Arasıra resim yapıyor, bir de resim sergilerini dolaşmayı seviyor.

Bu yıl ilkokulu bitirirsem ben de ablam gibi koleje gidecem. Daha şimdiden İngilizceye başladım. Ama annem "nasıl olsa" hazırlık okuyacaksın" diyor. Şimdiden kendini yorma. Başka derslerine çalış. Boş zamanlarımda ders çalışma yerine kitap okumayı seviyorum. Şu son zamanlarda çok güzel kitaplar yayımlandı. Babamın bir arkadaşı kitapçı. Her yeni çıkan çocuk kitaplarından gönderiyor bize. Ablamla birlikte güzel bir kitaplık oluşturduk. Salt bizim kitaplarımız var. Annemle babamın kitaplığı ayrı. Eve gelen konuklara annem bizim kitaplığımızı gösteriyor. Konuklar da övücü sözler söylüyorlar bizim için.

Okumayla birlikte televizyon izlemeyi de seviyorum. Hepsini değil elbette. Uzay Yolu... gibileri çok seviyorum. Bilmem sizin orada da televizyon var mı? Sen en çok hangi dizilerden hoşlanıyorsun? Babam televizyona düşkünlüğüme içerliyor ama, seviyorum işte. Geçenlerde ablamla da tartıştılar bu yüzden. Zararlıymış hem göz için, hem de kafa için. Ablam da "madem öyle, size de zararlı, siz neye seyrediyorsunuz?" dedi. Bunun üzerine kızdı babam, televizyondaki dizilerin değersizliği üzerine konuştu, durdu.

Az kaldı söylemeyi unutuyordum benim bir merakım da hayvanlardır. Hepsine ilgi duyuyorum. Annem diyor ki "böyle olacağın belliydi. Küçükken en çok hayvan türünde oyuncakları severdin. Köpek, at, fil... gibi oyuncaklara bayılırdın.." Öyledir hayvanları çok severim. Eskiden bana yaş günlerimde hep oyuncak, değişik türden oyuncak hayvan armağan ederlermiş. Şimdi artık gerek yok. Canlı, küçük, bir süs köpeğimiz var. Adı Bobi. Bayılıyor benimle oynamaya. Bir görsen ne tatlı sev. Maskaralığın bini bir para. Okuldan gelince doğru kucağıma atılır. İndir indirebilirsen. Belli ki özlüyor beni. Annem öyle diyor, benim okulda olduğum zamanlar huysuzlanıyormuş. Okuldan dönünce de seviniyormuş.

Sık sık yıkarız Bobi'yi. Onun yıkama leğeni bile var. Özel sabunları, şampuanları var. Banyodan sonra doladığımız havluları var. Hani bir çocuk gibi özen istiyor. Annem, yıkama işine göstediği titizliği Bobi'nin mamaları için de gösteriyor. Öyle iştahlı, boğazlı bir köpek değil bizimki. Mızmız. Onun için annem değişik mamalar hazırlıyor. Bir ahbabımız Avrupa'ya gidiyormuş. Annem Bobi için bir sürü değişik mama istemiş. Getirdi. Bir de pahalıymış ki sorma. Öyle diyor ahbabımız.

Sen de hayvanları sever misin? Beslediğin bir hayvan var mı? Bizim sınıfta bir çocuk var. Adı, Ayhan. Onun evcilleştirilmiş sincabı var. Ayhan'ın omuzunda, onunla birlikte her yere gidiyorlar. Kimi arkadaşlarım da kuş besliyor. Kanarya, muhabbet kuşları.

Derslerime de zaman ayırmasını bilirim. Çünkü babamın bir sözü var, der: "Başarının ilk şartı planlı çalışmadır. Zamanını iyi değerlendirmedir. İnsan oyun için de, iş için de zaman ayırmalı." Ben de öyle yapmaya çalışırım.

Sen de bana mektubunda kendini tanıt. Az kaldı unuttum. Benim doğum günüm 27 Aralık'tır. Seninkisi ne zaman? Yaş günü yapıyor musun? Boş zamanlarını nasıl dolduruyorsun? Hangi türden kitaplar okuyorsun? İşte bir sürü soru sana.

Selâmlarımı gönderir, mektubunu beklerim...

Özgür Ertan

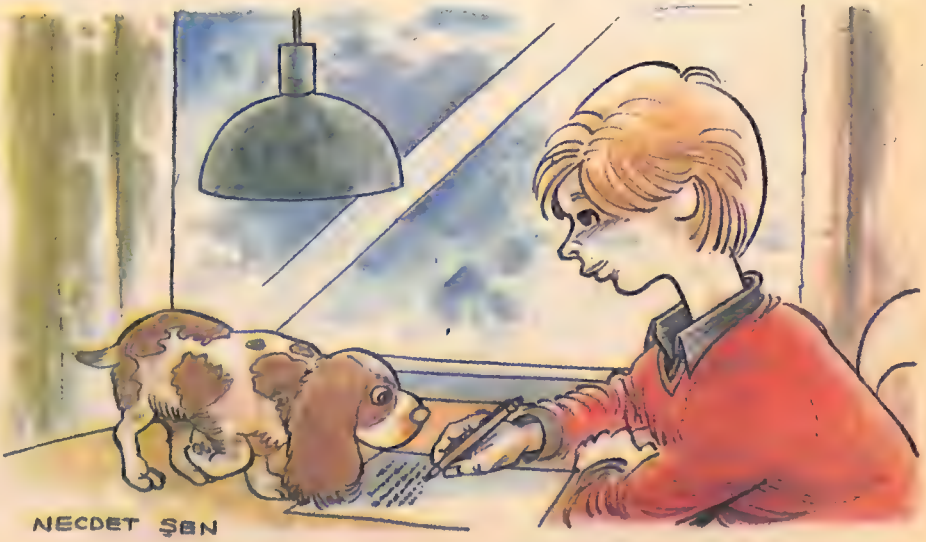

test

TÜRKÇE

".....

Hayatı sevmek, onun sıkıntılarına katlanmak demektir. Bir atasözü vardır: "Gülü seven dikenine katlanır" derler. Amerika'nın ünlü zenginlerinden biri bir gün, en güzel düşünceyi iki satırla kim anlatabilirse ona beş yüz dolar ödül vereceğini bir dergide duyurur. Dergiye gelen on binden fazla mektup içinde armağanı şu satırlar kazanmış:

"İnsanlar, Allahın gülü dikenli yarattığından yakınacaklarına, dikenler arasında gül yarattığına şükretmelidirler."

Hayatı dikenleri ile kabul edersek, savaşı yarı yarıya kazanmış oluruz.

Kısacası, mutlu olmak herkesin hakkıdır. Yalnız o mutluluğu uzaklarda değil, kendi yaşamımızda arayıp bulmalıyız. Geçmiş günlerin hasretini çekenler veya gelecekten kaygılanıp, tasalananlar asla mutlu olamazlar."

"Şen Olalım" – S.S. Tarcan
Yeni Okuma Kitabı – 5

SORULAR

Aşağıdaki soruları okuma parçasına uygun olarak yanıtlayınız.

1. Yaşamı sevmenin koşulu nedir?
   a) Çalışarak rahata ulaşmak
   b) Üzücü durumlardan kaçmak
   c) Karşılaşılan sıkıntılara göğüs germek
   d) Zengin doğmak

2. Amerikalı zenginin en güzel düşünceyi aramak için ödül vaat etmesi nasıl yorumlanır?
   a) Parası ile ulaşamadığı mutluluğu başka yerde aramak
   b) İhtiyaç içinde olanlara yardım edebilmek
   c) İyi düşünen ve kısa ifade edebilen kişiyi bulmak
   d) Kişileri üzüntülerinden uzaklaştırmak

3. Bu duyuruya onbinlerce kişinin yanıt yazması neyi kanıtlar?
   a) Konuyla çok kişinin ilgilendiğini
   b) Parayı almak isteyenlerin çokluğunu
   c) İnsanların düşünce sahibi olduklarını
   d) Zenginin yardımının iyi karşılandığını

4. Ortaya konan ödül kaç liradır?
   a) Yüz dolar
   b) Üç yüz dolar
   c) Dört yüz dolar
   d) Beş yüz dolar

5. Gülün dikenli yaratıldığına kızıp söylenen kişiler için bu niteliklerin hangisi uygundur?
   a) Mızmız
   b) Karamsar
   c) Kızgın
   d) Uyumsuz

6. "Hayatın dikenleri" sözcükleri ile anlatılmak istenen nedir?
   a) İnsanların kusurları
   b) Olayların çokluğu
   c) Karşılaşılan zorluklar
   d) Sebepsiz üzüntüler

7. İnsanlar mutluluğu nerede aramalıdır?
   a) Kendi yaşamları içinde
   b) Gelecek yaşamlarında
   c) Geçmiş yaşamlarında
   d) Aile çevresinin dışında

8. Geçmiş günlerin hasreti içinde olan bir insan için bu tanımların hangisi doğrudur?
   a) Geçmiş yıllarını çok iyi yaşamıştır
   b) Çevresindekiler onu mutlu edemiyorlar
   c) Gelecekten ümidini kesmiş
   d) Yaşadığı anın mutluluğuna erişemiyor

9. "İnsalar, Allahın gülü dikenli yarattığından yakınacaklarına, dikenler arasında gülü yarattığına şükretmelidir" cümlesi ile anlatılmak istenen nedir?
   a) Çalışarak her zorluğun yenilebileceği
   b) İnsanların her zaman iyimser olması gerektiği
   c) Yaşamı güçlükleri ve güzellikleriyle bir arada kabul etmek gerektiği

ARMAĞANLI SORULAR

İlk kez geçen hafta yayımına başladığımız, "Armağanlı Sorular" köşemiz büyük ilgi gördü sevgili okurlar. Yurdun dört bir köşesinden arkadaşlar bize mektuplar yazarak, bizlere sorularımızın yanıtlarını yolladılar. Şanslı okurlarımızın adlarını sizlere önümüzdeki sayılarımızda açıklayacağız.

Bir kez daha açıklayalım: Sorularımızı yanıtlayan okurlarımız yanıtları bir zarfın içine koyarak zarfın üzerine, "Milliyet Çocuk Dergisi, Armağanlı Soru Köşesi, Basın Sarayı Cağaloğlu – İstanbul" adresini yazacaklardır. Bütün okurlarımıza şimdiden başarılar dileriz.

1) Spor dünyasının en önemli gösterilerinden biri de olimpiyatlardır. Acaba 19 Temmuz ve 3 Ağustos 1980 tarihleri arasında yapılacak olimpiyatın hangi kentte yapılacağını bulabilir misiniz?

2) Dünyanın en büyük yarımadasının yüzölçümü 3.250.000 kilometre kare gelir. Acaba bu yarımadanın yerini anımsıyor musunuz?

3) Dünyanın en yüksek dağı Himalaya'larda yer alan Everest tepesidir. Acaba Güney Amerika'nın en yüksek dağının adını anımsıyor musunuz?

d) Zorlukların insanı üzecek dereceye vardırılmaması gerektiği

10. Hangi cümle "YAŞ" sözcüğünün karşılığı değildir?
a) Taze meyva
b) Yaşanmış yılların toplamı
c) Yanlış
d) Islak

11. Bu sözcüklerin hangisi yanlış yazılmıştır?
a) Yiyecek
b) Yiyen
c) Yiyemedi
d) Yiyebildi

12. "Bilgindi" sözcüğünün aldığı yapım eki "kes" sözcüğüne eklenirse nasıl olur?
a) gın
b) gin
c) kın
d) kin

13. Sözcüklere eklenen ve ünlü uyumuna uyan ekler sözcüğün hangi hecesinin sesine benzer?
a) İlk ünlüsüne
b) Bütün ünlülerine
c) Son hecedeki ünlüye
d) Ek değişmez

14. Türkçemizde (g) ile biten sözcük yoktur. Ancak yabancı dillerden dilimize yerleşen bir kaç sözcükte bu durumu görürüz. Yanıtlardan üçü bu tür sözcüklerdendir. Birinin yazılışı yanlıştır. Yanlış yazılanı bulunuz.
a) Türkolog
b) Psikolog
c) Reng
d) Miting

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

FEN ve TABİAT

1) c, 2) d, 3) d, 4) a, 5) a, 6) d, 7) b, 8) c, 9) a, 10) d, 11) d, 12) c, 13) c, 14) d, 15) c, 16) d, 17) a, 18) a, 19) c.

GENEL KÜLTÜR

1) b, 2) c, 3) a, 4) c, 5) a, 6) a, 7) d, 8) b, 9) a, 10) c, 11) a.

ARMAĞANLI SORULAR

1)Charles Dickens.2)Jack London.3)Mark Twain.

GENEL KÜLTÜR

1. Dünyanın yedi harikasından ikisi Türkiye'de bulunur. Bunlardan bir tanesi Efes'teki Artemis tapınağıdır. Karya Kralı Mausolus'un mezarı ise şirin bir tatil kentimizdedir. Acaba bu kentin adını anımsıyor musunuz?
a) Bodrum
b) Marmaris
c) Ankara
d) Keban

2. Bir Orta Avrupa ülkesi olan Çekoslavakya'nın başlıca kentleri, Brno, Bratislava, Ostrava, Kosice ve Pilsen'dir. Peki bu ülkenin başkentinin adını biliyor musunuz?
a) Havana
b) Roma
c) New York
d) Prag

3. 8.400.000 kilometrekarelik alanıyla Afrika'da bir çöl, dünyanın en büyük çölüdür. Acaba bu çölün adını biliyor musunuz?
a) Gobi
b) Sahra
c) Volga
d) Tuna

4. Süt ve sütten yapılmış besinler dengeli beslenme için çok gereklidir. Tereyağı da bunlar arasında özel bir yer tutar. Yılda, 1.360 tonluk üretimiyle, dünyanın en büyük tereyağı üreticisi olan ülkenin adını anımsıyor musunuz?
a) Sovyetler Birliği
b) Fransa
c) A.B.D
d) Türkiye

5. Her ne kadar sigara insan sağlığı için zararlıysa da, tütün üretimi dünyada çok yaygındır. Acaba dünyada en çok tütün yetiştiren ülkenin adını biliyor musunuz?
a) Çin
b) Türkiye
c) Sovyetler Birliği
d) A.B.D

6. Taşımacılıkta, gemiler önemli bir yer tutar. Acaba dünyada en çok ticaret gemisi bulunan ülkenin adını biliyor musunuz?
a) A.B.D
b) Liberya
c) Kongo
d) Japonya

7. Basımevleri, gazete, dergi, kitaplar gibi günlük yaşamımızda sık sık karşımıza çıkan ürünleri bize ulaştırır. Acaba ülkemizde ilk basımevini kuran adamın adını anımsıyor musunuz?
a) Cemil Turan
b) İbrahim Müteferrika
c) Kuşçu İbrahim
d) Reşat Nuri Güntekin

8. Boğazlarımızdan yabancı gemilere geçiş hakkı hangi anlaşmaya dayanılarak yürütülür?
a) Boğazlar anlaşması
b) Lozan
c) Sivastopol
d) Montrö

9. Devrik İran Şahı Amerika'da bir hastanede tedavi edildikten sonra bir Orta Amerika ülkesine gitti. Acaba bu ülkenin adını anımsıyor musunuz?
a) Honduras
b) Meksika
c) Mozambik
d) Panama

10. Ülkemizdeki ve dünyadaki hava durumu birtakım bilimsel gereçlerle saptanır. Acaba dünyadaki hava durumuyla ilgilenen bilim dalının adını biliyor musunuz?
a) Arkeoloji
b) Paleontoloji
c) Meteoroloji
d) Astronomi

11. Televizyonda en çok sevilen programlardan biri de çizgi-filmlerdir. Bunlardan, "Miki Fare" ve "Vak—Vak Amca" çok tanınmıştır. Acaba bu çizgifilmlerin yaratıcısının adını anımsıyor musunuz?
a) Walter Lantz
b) Walt Disney
c) Shirley Temple
d) Muppet Show

12. Bir bilim-kurgu romancısının yapıtları yıllardır sinemaya ve televizyona sürekli olarak aktarılıyor. "Deniz Altında 20.000 Fersah" ve "Aya Yolculuk" adlı romanların yaratıcısının adını anımsıyor musunuz?
a) Daniel Defoe
b) Aldo Brunetti
c) Ludwig van Beethoven
d) Jules Verne

BİZİM ALİ

BİR ÖYKÜ

GEVEZE ÇOCUK

GÜLŞEN GİRGİNKOÇ

BİR zamanlar köyün birinde geveze bir çocukcağız varmış. Köy deyince aklınıza ağaçlarında kuşlar öten, deresi şırıl şırıl akan, yemyeşil otlaklarında kuzular olan şipşirin bir yer geldi değil mi? Ama ne yazık ki burası öyle sizin düşündüğünüz gibi değil, taşlık, kurak, iki dağ arasına sıkışmış, sessiz, ufacık bir köymüş...

Bir gün köyün büyükleri toplanıp, "Bu böyle olmayacak. Kolları sıvayıp birşeyler yapmak gerek." diye dertlerine derman bulmak için oturup konuşmağa başlamışlar. Biri demiş ki: "Gençlerden üç-beş kişi seçelim, kuyu kazıy su bulsunlar. Aramızdan aklı eren iki kişi de kasabaya gidip ağaç fidanı alıp gelsin. Bebeler de ortalığa yayılan taşları toplayıp köy dışında bir yere yığsınlar, sonra yol yaparız. Şu taşlardan bir kurtulalım hele, toprağı çapalayıp düzeltmek kolay olur." Onlar böyle konuşurlarken, bizim geveze çocuk da kapının dibine oturmuş, kendi kendine konuşurmuş. Bir ara içerde konuşulanları duymuş ve nasıl olduysa susup dinlemeğe başlamış. Çok şaşılası bir şeymiş bu. Çünki geveze çocuk boyna konuşur, hiç kimsenin sözünü dinlemezmiş. Köy büyüklerinden duyup, öğrendi ya, hemen evine koşmuş, "Anaa... Anaaa" diye bağırarak girmiş içeri ve başlamış konuşmağa. "şimdi Ali ağam kuyu kazacak, babam ağaç dikecek, ben de köyün bütün taşlarını toplayıp atacağım. Tarlalar açılacak, ortalık bir güzel olacak, bir güzel olacak ki..." "Aman ne iyi" demiş anası, "E hadi, bizim kapının önünden başla bari taşları toplamağa." "Başlayacam başlayacam" demiş geveze çocuk, "Ama beni dinle hele. Kuyudan su çıkacak ya bol bol, ağaçlara dökeceğiz suyu, çabucak büyüyecekler, elma, erik verecekler. ben ağaca çıkarken düşmesem bari. Anacığım, köyde bir tane bile taş parçası kalmayacak, yol yapılacak onlarla... Her şey bir güzel olacak, bir güzel olacak ki..."

Geveze çocuk akşama kadar ne güzel şeyler olacağını anlatıp durmuş ama kapılarının önünden ufacık bir taşı bile alıp da kenara koymamış. Köy büyüklerinin aldığı kararda, çocuklar önce kendi bahçelerini temizlemek zorundaymışlar. Eğer birinin bahçesinde taş kalırsa, oraya ağaç dikilmeyeceğini duyurmuşlar.

Bir gün geçmiş, beş gün geçmiş, komşu evlerin bahçesi bir güzel temizlenmiş. Ama gel gör ki bizim geveze çocukcağızın bahçesi olduğu gibi duruyormuş. Anası babası kızıp, "Oğul etme eyleme, görevini bil, çeneni tut da şu taşları topla" dediklerinde, "toplayacağım elbet. Bak o zaman ne güzel olacak, ağaç da dikildiğinde dalına kuşlar konacak" diye konuşmağa başlayınca babası dayanamayıp sopayı kaptığı gibi geveze çocuğu kovalamaya başlamış.

Yaşlı adam çocuk gibi koşabilir mi, yorulup bırakmış peşini çaresiz. Geveze çocuk nefes nefese arkadaşlarının yanına varmış. Öbür çocuklar bahçelerini temizlemişler de, sıra köy meydanına gelmiş. Hepsi birlik olup meydandaki taşları topluyorlarmış. Onlar ter içinde çalışıp dururken, bizimki gene konuşmağa başlamış. "Babam beni sopayla kovaladı da bir koştum, bir koştum.." bakmış, kimse onu dinlemiyor. Yüzüne bile bakmıyorlar. Birini kolundan tutacak olmuş, "Git yanımdan, benim işim var?" diye terslemiş. "dur azıcık, hele bak ne diyecem" diye başlamış ama çocuklar hep birden" Artık biz seni dinlemeyiz. Git derdini taşlara anlat. Seninle konuşmayız, boyna çenen işliyor, hiç iş yaptığın yok." diye bağırmaya başlamışlar. Geveze çocuk pek şaşırmış. "Canım azıcık durup da dinleseniz ne olur sanki?" derken, "Dinlemeyiz" demiş çocuklar bir ağızdan, sonra da hiç söz etmeden çalışmalarını sürdürmüşler...

Çaresiz evine dönerken, kapının önünde, elinde sopayla bekleyen babasını görmüş, olduğu yerde kalıvermiş. Olanlar pek gücüne gittiğinden, "ne yapsam, ne etsem" derken, taşın toprağın arasında kuru bir dal parçası görmüş, hemen onu yerden alıp ağzına sokmuş, dişleriyle de iyice bastırmış. Evine yaklaşırken, eliyle, yüzüyle babasına artık konuşmayacağını anlatmağa çalışıyormuş. Babası, "Bu oğlan nasıl oldu da konuşmadan geliyor" diye şaşkın şaşkın bakarken, geveze çocuk ağzından dal parçasını çekip, "Artık konuşmayacağım, taş toplayacağım. Herkes bana küstü. Ben de onlar gibi hemen bahçemizi temizleyip..." birden çok konuştuğunu anlayıp, hemen dal parçasını dişlerinin arasına sıkıştırmış.

O günden sonra bir süre ağzında dalla gezmiş ama bahçesindeki bütün taşları toplayıp, az konuşup çok çalışmağa başladığından kimse ona küsmemiş...

UZAY ÇOCUKLARI

1980 ÇOCUK YILI

BİZİM SEVGİ GEZEGENİNDE ÖYLEDİR.. HAYVANLAR, ÇİÇEKLER TÜM DOĞA KONUŞUR.

BİZLER ÇOCUKLARI ÇOK SEVERİZ. BU NEDENLE GEZEGENİMİZİN ADI, MUTLU ÇOCUKLAR GEZEGENİDİR.

SİZİ ÇOK İYİ ANLIYORUM. BEN DE SEVERİM ÇOCUKLARI.

HANGİ ÇOCUKLARI?. UZAYDA ÇOCUKLAR MI VAR?

OYSA YALNIZ BAŞINA DOLAŞAN BİR GARİP GEZGİNE BENZİYORSUNUZ!

ŞİMDİ TANIŞIRSINIZ ONLARLA...

OOO! GARİP YARATIĞIN İÇİNDEN İNSANLAR ÇIKIYOR...

SİZ İNSAN YİYEN KÖTÜ BİR DEV MİSİNİZ YOKSA?

TAŞIMA ARACI OLDUĞUMU SÖYLEMİŞTİM.. TAŞIMA ARAÇLARININ İÇİNDE İNSANLAR BULUNUR...

SELÂM DOSTLAR! GEZEGENİNİZ ÇOK GÜZEL BİR YER...

BUNLAR DOST KİŞİLER!

SELÂM ARAMIZA HOŞ GELDİNİZ..

BİZE ÇEVREYİ GEZDİRİR MİSİNİZ?

ANLIYORUM. KEDİLER ÇOK MERAKLIDIR BUYRUN GEZDİRELİM.

BİZ HAYVANLARIN KONUŞMASI KİMSEYİ ŞAŞIRTMADI BURADA!

AAA! KARINCALARA BAK. NE KADAR BÜYÜK!

BUNLAR İŞÇİ KARINCALAR. ÇOK ÇALIŞKANDIRLAR. HEM KENDİ GEREKSİNİMLERİNİ KARŞILAR, HEM DE BİZLER İÇİN YİYECEK VE YAKACAK TOPLARLAR...

GELİŞTİRDİĞİMİZ BU MANTAR TÜRÜ, BÜYÜYÜNCE ÇOK GÜZEL BİR EV OLUR..

NE GÜZEL.. DOĞA VE KONFOR BİR ARADA!

ANNE, BİRAZ GÖKLERDE GEZMEK İSTİYORUM!

PEKİYİ YAVRUM, SAKIN ÇOK YÜKSEKLERDE UÇMAYIN...

AAA! BU KOCAMAN ÖRÜMCEKLER NE YAPIYOR?

BU ÇALIŞKAN ÖRÜMCEKLER BİZLERE KUMAŞ DOKURLAR.

KOLAY GELSİN.

SAĞOLUN. TEŞEKKÜR EDERİZ!

BU ÖRÜLEN KUMAŞLAR NEDEN HAVUZLARA GİRİYOR?

BU HAVUZLARDA ÇEŞİTLİ RENKLER SALABİLEN MÜREKKEP BALIKLARI YAŞIYOR. KUMAŞLARI BU BALIKLAR BOYAR..

BU TERZİ KUŞLARI DA KUMAŞLARI İSTEĞE GÖRE DİKERLER

KOLAY GELSİN.

SAĞOLUN EFENDİM...

BENİM TUVALETİM NE ZAMAN BİTECEK USTACIĞIM ?

ENDİŞELENMEYİN EFENDİM. AKŞAM VERİLECEK OLAN ŞÖLENE YETİŞTİRECEĞİM...

AL SANA BOL BOL BAL..

BANA DA BAL, BANA DA BAL.

İTİŞMEYİN ÇOCUKLAR. HEPİNİZE YETECEK BALIMIZ VAR...

ARILARIMIZ ÇOK ÇALIŞKANDIR. TOPLADIKLARI BALLAR KENDİLERİNİ BOL BOL DOYURUR. EN BÜYÜK ZEVKLERİ FAZLA BAL ÜRETİP BAŞKALARINA VERMEKTİR...

BABA BANA BAL AL..

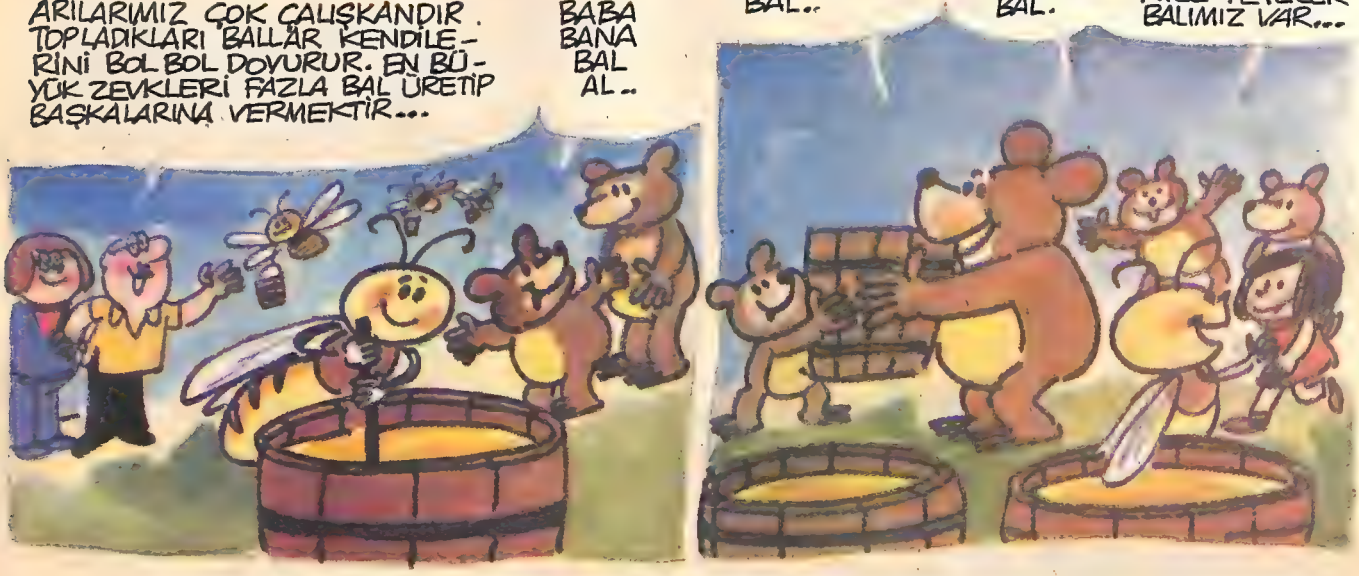

TREN GELDİ ÇOCUKLAR ! TREN GELDİ !

NASIL ? HER ZAMANKİ GİBİ VAKTİNDE GELDİM DEĞİL Mİ ?

ŞÖLENE YETİŞTİK Mİ ?

TREN YOLCULUĞUNU ÇOK SEVİYORUM..

AMA OTURDUĞUMUZ YERLER SOĞUK BİRAZ.

NASIL DOSTLAR ÜLKEMİZİ BEĞENDİNİZ Mİ?

ÇOK İLGİNÇ. ÇOK DEĞİŞİK. ŞAŞIRDIK KALDIK...

SANKİ BİR MASAL KİTABINDA YAŞIYOR GİBİYİZ!

GÜNEŞ BATIYOR.. SOFRA KURULMUŞTUR.

HAYDİ DOSTLAR ŞÖLENE BUYRUN...

OH! UYGAR. DÜŞ MÜ GÖRÜYORUZ ACABA?

DÜŞ DEĞİL, GERÇEK TÜM BUNLAR...

ÇOK MUTLUYUM ABLACIĞIM. KİMBİLİR NASIL EĞLENECEĞİZ

HAYDİ KUŞLAR ORKESTRASI MÜZİĞE BAŞLAYIN... KELEBEKLER DANS ETSİN, ATEŞ BÖCEKLERİ IŞIK SAÇSIN!

SÖLENİ AÇIYORUM. YAŞASIN SEVGİ GEZEGENLİ KONUKLARIMIZ. YİYELİM İÇELİM. TÜRKÜ ÇAĞIRALIM...

YAŞASIN ÇOCUKLAR! YAŞASIN MUTLULUK GEZEGENİ..

YAŞASIN BİZLERE BESİN, GİYİM SAĞLAYAN TÜM HAYVANLAR!

8

DEVAM EDECEK

NE BİLİYORUM ?

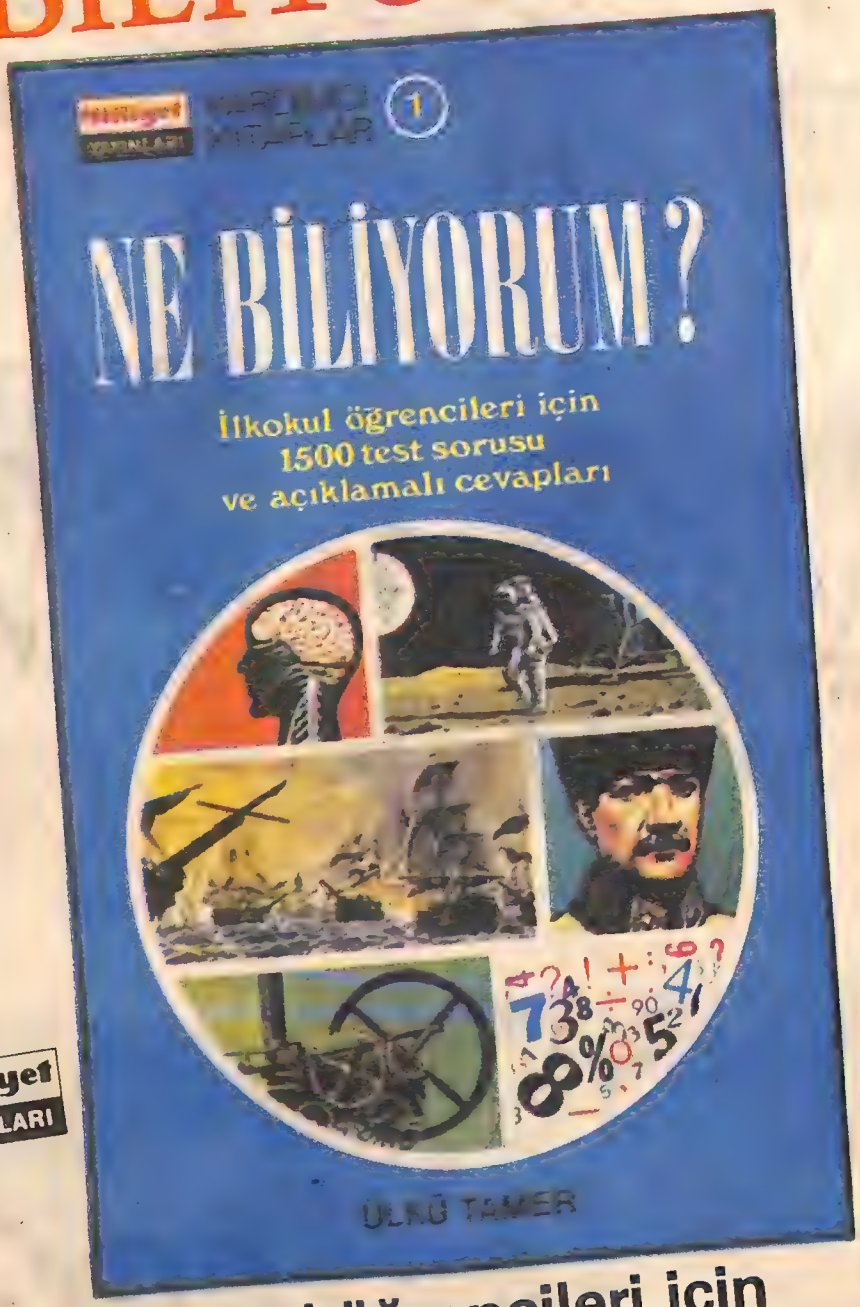

Milliyet YAYINLARI

İlkokul öğrencileri için 1500 test sorusu ve açıklamalı cevapları

MATEMATİK OYUNLARI

UĞUR AKER

İSKAMBİL KAĞIDI OYUNLARI

1

Ant masanın üstüne bir deste 52'lik iskambil kâğıdı koydu. Nil'e kapalı duran kâğıtlardan 15 tanesini, yerlerini değiştirmeden, ters çevirmesini söyledi.

— Şimdi bu destede 15 açık ve 37 kapalı kâğıt var, dedi Ant. İstersen yeniden kâğıtları karıştır ve masanın altında seçeceğin 15 kâğıdı bana göstermeden masanın altından bana uzat. Sende kalan 37 kâğıdı da masanın altında tut. Senin elindeki testede kaç tane açık kâğıt olduğunu bileceğim.

Nil, Ant'ın hazır olmasını bekledi. Ant, "Tamam," dedikten sonra ikisi de destelerini masanın üstüne çıkardılar. Nil kendi destesinde 11 açık kâğıt saydı. Ant kendi destesindeki açık ve kapalı kâğıtları ayırdı ve açıkları saydı. Onunkiler de 11 taneydi.

Ant'ın bu oyunu nasıl gerçekleştirdiğini ipuçlarıyla izleyelim. İpuçlarını kullanarak erken çözenleri ödüllendirmek için her adımda puan verelim. İpuçlarını hiç kullanmadan oyunun püf noktasını bulursanız kendinize 100 puan verin. Birinci ipucunu okursanız puanınız 90'a düşsün. Yanıtı okursanız puanınız 85 olsun. İkinci ipucunu okursanız puanınız 75'e düşsün, yanıtını okursanız 70'e düşsün. Her ipucunu okuyuşta puanınızı 10, her yanıt okuyuşta ise 5 düşürün. Puanınız 25'e düşmeden işin püf noktasını bulabilirseniz aferin...

Siz de bu oyunu bir arkadaşınıza yapın. Tabii, sizin oyununuzda açık kâğıtların sayısı 11'den değişik çıkabilir. Deney olarak bir deste iskambil kâğıdını 15 açık ve 37 kapalı olmak üzere iki desteye ayırın. Her iki desteden istediğiniz kadar kâğıdı diğerine aktarın. Küçük destedeki kâğıt sayısı tüm aktarmalardan sonra yine 15 kalsın.

Büyük destedeki açık kâğıtların sayısı küçük destedeki kapalı kâğıtların sayısına eşit olacaktır. İki desteye ayırın. Her iki desteden istediğiniz kadar kâğıdı diğerine aktarın. Küçük destedeki kâğıt sayısı tüm aktarmalardan sonra yine 15 kalsın. Büyük destedeki açık kâğıtların sayısı küçük destedeki kapalı kâğıtların sayısına eşit olacaktır. İki destedeki açık kâğıt sayısının eşit olması için 15'lik desteyi ters çevirmek yetecektir.

İpucu 1: Önceden açılan kâğıtların sayısı ile sonradan iki destedeki toplam açık kâğıtların sayıları nelerdir?

Yanıt 1: Önceden açılan kâğıtların sayısı 15'ti. Sonradan açık olan kâğıtların toplamı ise 22 oldu.

İpucu 2: Nil'in elindeki açık kâğıtların sayısına kaç eklemeli ki, açık kâğıtların toplamı oyunun başında açılan kâğıtların toplamına eşit olsun?

Yanıt 2: Dört.

İpucu 3: Ant'ın elindeki açık kâğıtların sayısı 11 olduğuna göre kapalı kâğıtların sayısı kaçtır?

Yanıt 3: Dört.

İpucu 4: Ant'ın elindeki kapalı kâğıtlar açık olsaydı, Ant ve Nil'in ellerindeki açık kâğıtlar oyunun başındaki açık kâğıtlara eşit olur muydu?

Yanıt 4: Evet.

İpucu 5: Ant'ın ne yapması gerekir ki elindeki 4 açık kâğıt kapalı, 11 kapalı kâğıt da açık olsun?

İşin Püf Noktası: Ant elindeki desteyi olduğu gibi ters çevirdi.

BU DOKUZ KİTABI ŞİMDİ DAHA UCUZA
235 LİRA YERİNE 175 LİRAYA
İSTEYEBİLİRSİNİZ

1. Keleş Osman Evden Kaçıyor
Necati Tosuner - Roman 30 Lira

2. Keleş Osman'ın "Tarih"le Başı Dertte
Necati Tosuner — Roman 30 Lira

3. Çocuklara Şakacı Şiirler
Ali Püsküllüoğlu — Antoloji 25 Lira

4. Beyazların Çocuklarına Küçük Zenci Öyküleri
B.Cendrars — Öyküler 25 Lira

5, Kim Sevmez Uğurböceklerini
Abbas Cılga — Roman 25 Lira

6. Dayım Balon Olmuş
Necati Tosuner — Öyküler 25 Lira

7. Ahmet'in Gemileri
Tanju Cılızoğlu — Roman 25 Lira

8. Haylaz Çocuklara Öyküler
J. Prevert — Öyküler 25 Lira

9. İneklerden Biri Adı: "Oğlum"
E. Palmer — Roman 25 Lira

ÖDEMELİ GÖNDERİLİR ● DERİNLİK YAYINLARI P.K. 55 İSTANBUL

Bilmece Bulmaca

Yanıtlar 64. sayfada

YENİ BİLMECELER

yalvaç ural

1. Bir ucu kulak
   Bir ucu dudak
   Zır zır edip durmasa
   Kimse duymayacak

2. Bir adı da poturmuş
   Dam üstüne oturmuş

3. Boynu uzun
   Lekesi çok
   Dili var
   Sesi yok

4. İki kuyruğu
   Bir boğumu var
   Boynumdan aşağıya
   Sarkar

5. Başında ala püskül
   Altı kulak altı dil
   Boynu ince boğumlu
   Karnı düzdür
   Sırtı kambur

6. Tahta sakal bırakmış
   Gitmiş öpmüş taşları
   Taş suratını asmış
   Parlamış yanakları

7. Kat kat açılır
   Zihinlere saçılır

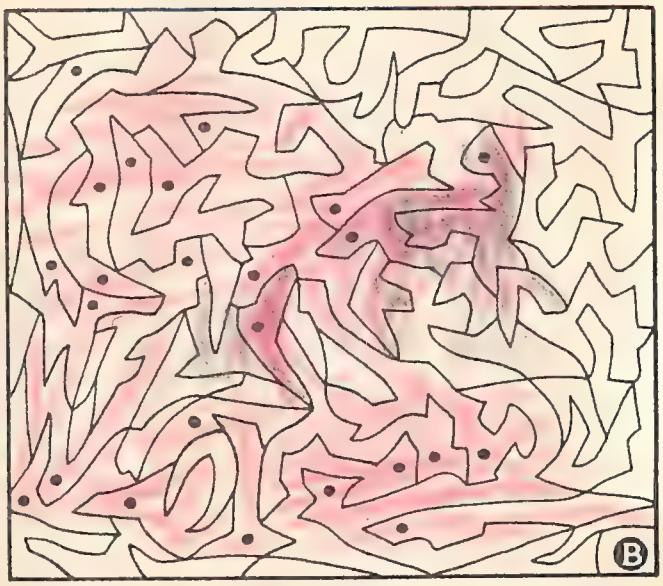

Noktalı yerleri boyayalım. Bakalım ortaya ne çıkacak?

MÜZİKSEVERLER İÇİN

Aşağıda dört ünlü Türk şarkıcısının adı, her adda harflerin yer değiştirilmesiyle yazılmıştır. Acaba onların gerçek adlarını bulabilir misiniz?

- JAAD NEKPAK
- KEHTÜN URDU
- İMDERÖZ ODRENAĞ
- ÜLZÜF VANİLELİ

8 FARK

Yukarıdaki iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden...

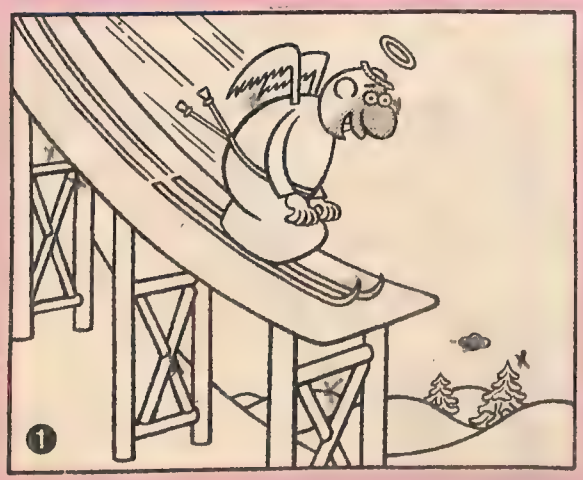

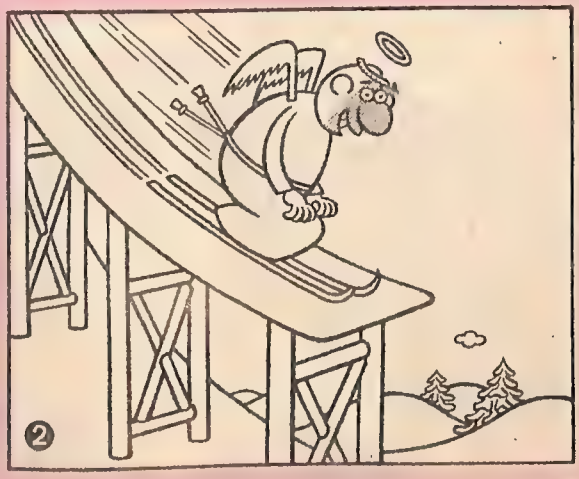

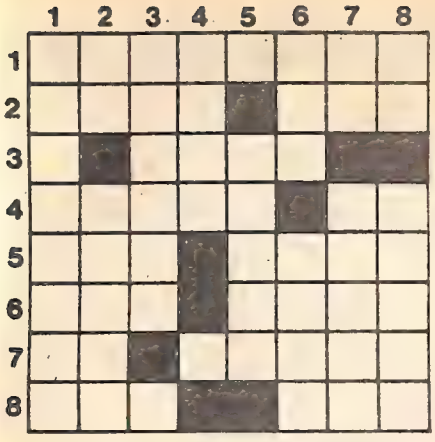

SOLDAN SAĞA: (1) Göz alıcı ve gösterişli. (2) Bir başarıya karşılık olarak verilen armağan — İlgilendiren, ilişkin. (3) Spor yaparken ya da sıcakta giyilen kısa pantolon. (4) Birtakım özellikleri olan belli zaman süresi. — İsim. (5) Bir emir — Bir sonuca ulaşmak için tutulması gereken yol. (6) (tersi) Madeni ip — Bir yarışın belirli evrelerinden her biri. (7) Bir emir — Karışık renkli (8) Hafif ıslaklık — Beyazla az siyahın karışmasından oluşan renk.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: (1) Yirmi, otuz ya da daha çok katlı yapı. (2) Karaciğerde salgılanıp mideye dökülen yeşilimsi sarı renkli acı salgı — Elek yardımıyla ayıklama. (3) Yaptırılmak istenilen bir işte yasa dışı kolaylık sağlanması için bir kimseye mal ya da para olarak sağlanan çıkar. (4) Normal sıcaklıkta gaz durumunda bulunan bir element. (5) Meyveleri şekerle kaynatarak hazırlanan tatlı. (6) Parlak olmayan, donuk — Düşüncesizce her işe atılan. (7) (tersi) Vilayet — Üretici ile tüketici arasında alım satım konusunda bağlantı kuran, bundan kazanç sağlayan kimse. (8) Köpek — Bir yarışmanın başlama anı, çıkış.

SÖZCÜK AVCILIĞI

Yandaki harfler arasına gizlenmiş bazı sözcükler var. Sözcükler soldan sağa, sağdan-sola, yukarıdan aşağıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir; ters de olabilirler... Ama hepsi düz bir çizgidedir. Örnek olarak birini belirttik. Ötekileri bulması sizden...

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	K	A	İ	A	L	U	M	Ş	U	M
2	I	Z	L	K	A	R	P	U	Z	N
3	C	K	A	Y	I	S	I	U	M	E
4	L	E	T	A	R	A	M	L	E	L
5	İ	L	F	N	V	Y	A	Ü	K	T
6	Z	İ	E	İ	A	V	N	S	Z	R
7	I	Ç	Ş	L	E	A	A	E	A	Ü
8	L	N	O	A	C	D	N	T	L	Ğ
9	E	L	Ğ	D	E	U	A	U	İ	Ö
10	R	N	R	N	V	T	S	M	M	B
11	İ	A	L	A	K	A	T	R	O	P
12	K	R	K	M	Z	O	E	A	N	A

Saklı sözcükler: Vişne, Kiraz, Armut, Ayva, Böğürtlen, Çilek, Muşmula, Kızılcık, Dut, Ananas, Portakal, Üzüm, Şeftali, Kayısı, Nar, İğde, Karpuz, Kavun, Erik, Elma, Mandalina.

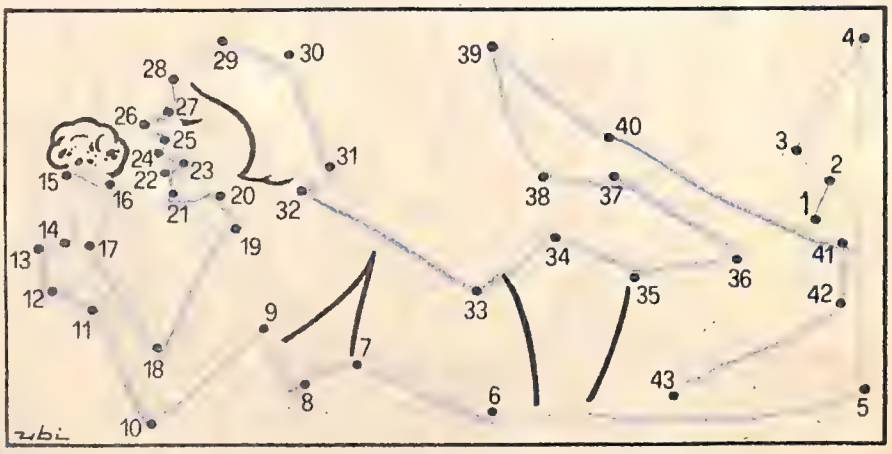

Noktaları birleştirelim bakalım ortaya ne çıkacak?

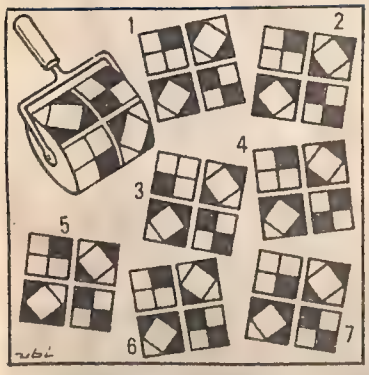

MERDANE

Yukarıdaki şekillerden biri sol üst köşede görülen merdanenin eşi. Acaba onu bulabilir misiniz?

BEŞ YANLIŞ

Yandaki resimde tam beş yanlış var.Biz onları hemen bulduk... Acaba siz de bulabilir misiniz?

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

- OKŞAN KİREÇÇİ: Yaşım 11. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim. Pul biriktiririm. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Denizli Basma ve Boya Sanayii A.Ş P.K. 73 DENİZLİ
- SELİM ASILSAMANCI: Yaşım 9. Kart ve pul biriktiririm. Kitap okumayı severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: Irmak Cad. Sema Sok. No: 7/A K.3 SAMSUN
- İNCİ IRAK: Yaşım 12. Kitap okumayı, resim yapmayı, müzik dinlemeyi severim. Pul biriktiririm. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: Yeni Eczane Sürmene — TRABZON
- FARUK CAN: Yaşım 14. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim. Futbol oynamayı, resim yapmayı severim. Yazışacağım.
  Adres: Yeni Mah. Diş Protezhanesi Genç — BİNGÖL
- KUDRET ÖZOVA: Yaşım 13. Kitap okumayı, şarkı söylemeyi çok severim. Çeşitli kentlerden arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Cumhuriyet Mah. No: 48/1 İsabeyli — NAZİLLİ
- ŞULE SELÇUK: Yaşım 11. Kart ve pul biriktiririm. Müzik dinlemeyi, bisiklete binmeyi severim. Yazışacağım.
  Adres: Emek Mah. 75. Sok. No: 23/8 ANKARA
- EMRE KIZILGÜNEŞLER: Yaşım 8. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, spor yapmayı çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: 1460. Sok. No: 60 K:4 Aksancak — İZMİR
- ARZU ALTIOKKA: Yaşım 13. Pul ve kart biriktiririm. Şiir ve öykü yazarım. Yüzmeyi, dansetmeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Hızırbey Mah. Maraş Cad. No: 216 TRABZON
- UFUK ÖZDOĞAN: Yaşım 14. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Pul biriktiririm. Yazışacağım.
  Adres: Kiremitçiler Mah. Sanayi Kışla Cad. No: 6/1 EDİRNE
- ZENNUBE AYDIN: Yaşım 12. Boş zamanlarımda kitap okur, sinemaya giderim. Peçete biriktiririm. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Sofular Mah. Cumhuriyet Cad. Sulu Sok. No: 2/C MERZİFON
- MURAT GÜRGÜN: Yaşım 14. Boş zamanlarımda kitap okur, futbol oynarım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Ortabahar Sok. Oray Sitesi D. Blok No: 24 Göztepe — Kadıköy — İSTANBUL
- BİRGÜL ÖZDEN: Yaşım 14. Kitap okumayı, gezmeyi severim. Voleybol ve masa tenisi oynarım. Kart ve devetiye biriktiririm. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Yeni Mah. Düzgün Cad. No: 65 Çifteler — ESKİŞEHİR

YANITLAR

- YENİ BİLMECELER: (1) Telefon. (2) Baca. (3) Zürafa. (4) Kravat. (5) Bağlama. (6) Tahta fırçası. (7) Kitap.

- MÜZİKSEVERLER İÇİN: Ajda Pekkan, Nükhet Duru, Özdemir Erdoğan, Zülfü Livaneli.

- 8 FARK: (1) Adamın sol kulağı. (2) Kayağın ucu. (3) Tahta. (4) Sol kanadın ucu. (5) Tramplenin ayağı. (6) Sağdaki ağaç. (7) Dördüncü tepe. (8) Eteğin arka ucu.

- KARE BULMACA: Soldan sağa: (1) Görkemli. (2) Ödül — Ait. (3) Şort. (4) Devre — Ad. (5) Ele — Çare. (6) Let — Etap. (7) Em — Alaca. (8) Nem — Kır.
  Yukarıdan aşağıya: (1) Gökdelen. (2) Öd — Eleme. (3) Rüşvet. (4) Klor. (5) Reçel. (6) Mat — Atak. (7) Li — Aracı. (8) İt — Depar.

- MERDANE: 6 numaralı eştir.

- SÖZCÜK AVCILIĞI: Vişne (E—5, çapraz aşağı), Kiraz (A—8, çapraz aşağı), Armut (H—12, düz yukarı), Ayva (F—4, düz aşağı), Böğürtlen (J—10, düz yukarı), Çilek (B—7, düz yukarı), Muşmula (J—1, düz sola), Kızılcık (A—8, düz yukarı), Dut (F—8, düz aşağı) Ananas (G—5, düz aşağı), Portakal (J—11, düz sola), Üzüm (J—7, çapraz yukarı), Şeftali (C—7, düz yukarı), Kayısı (B—3, düz sağa), Nar (B—10, düz aşağı), İğde (B—9, düz sağa), Karpuz (D—2, düz sağa), Kavun (C—12, çapraz yukarı), Erik (A—9, düz aşağı), Elma (1—4, düz sola), Mandalina (D—12, düz yukarı), Limon (1—8, düz aşağı), Muz (G—4, çapraz yukarı).

- BEŞ YANLIŞ: (1) Tavşanın kulağı. (2) Bastonun ucu. (3) Sihirbazın ayakları arasındaki pelerin çizgisi. (4) Ortadaki hırsızın kazağının çizgileri. (5) Zarın noktaları.

OKURDAN OKURA

KARDEŞİM

Benim bir kardeşim var
Yarmaz mı yaramaz
O hiç uslu duramaz

Yürümesini, konuşmasını bilmez
Yalnız kalmayı sevmez
Hiç kucaktan inmez

Ben onu çok severim
Ağlayınca üzülür,
Gülünce sevinirim

Okuldan dönünce,
Hafta sonu gelince
Hep onunla oynarım

BURÇAK MADRAN

ORMAN

İçin yeşillik dolu
Sevindirirsin canlıları
Zarar verenleri de
Yarar verenleri de

Zümrütü andırır senin her dalın
Beslersin komşun olan çimenleri
Seversin zarar verenleri de

Kovukların kuşlara barınak
Kış-yaz sinekler böcekler
Korunur senin evinde
Sevindirirsin onları
Zarar verenleri de
Yarar verenleri de

SEMA IŞIK

Resim : NİHAT MURAT

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, resimlerinizi, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz...

SEVERİZ BİZ ÇOCUKLARI

Yarınların büyükleri
Büyüklerin güvenci
İlerleten tüm güçleri
Severiz biz çocukları

Kimi öksüz boynu bükük
Kimi yoksul üzgün yorgun
Kimisi neşeli çılgın
Severiz biz çocukları

Kimi, küçük ağlıyor
Kimi, yaşamla savaşıyor
Kimi, ders çalışıyor
Severiz biz çocukları

Yaza yaza tüketemem
Çocukların değerini
Değerli varlıkları
Severiz biz çocukları

İSMİ ELDEK

DÜNYA ÇOCUKLARI

Kimi kara, kimi beyaz
Toplandılar tüm dünya çocukları
Ayırt etmeden
Bölüştüler ekmeği
Bölüştüler yemeği
Ayırt etmeden
Tüm dünya çoculları

SELAMİ MENGİLLİBOĞA

DÜŞÜNDÜN MÜ HİÇ

Sen, bir ağaç olmayı düşündün mü hiç
Dallarında, yemyeşil yapraklarının
Ve tadından ballanmış meyvelerinin
Ilık ılık esen rüzgârda sallandığını
Düşündün mü hiç

Sen, bir rüzgâr olmayı
Denizle tatlı tatlı oynamayı
Çiçeklerin arasında dolaşıp
Yelkenlilerin, yelkenlerini şişirmeyi
Düşündün mü hiç

Ve sen hiç deniz olmayı düşündün mü
Bembeyaz köpüklerinle kıyıları dövmeyi
Gemilerle oynamayı
Ve aydınlık gecelerde, mehtabı
Düşündün mü hiç düşündün mü

BİLGE GÖKTEPE

OKURDAN OKURA

ÖĞRETMENİM

Altı yaşımdan sonra
Öğrendiğim sensin
Benim canım öğretmenim

Alfabeyi sen öğrettin
Benim iyi olmamı istedin
Benim canım öğretmenim

Her yerde senin adın
Benim insan olmamı isteyen sensin
Benim canım öğretmenim

Beni yetiştirdin
Benim acılarımı paylaştın
Benim canım öğretmenim

HÜSEYİN KAYALP

İNSAN HAKLARI

Bütün dünya zincire vurulur
İnsanlıklar bozulur.
Bütün dünya mutlu olsun
Herkes mutlu yaşasın.

Ne güzel olur o zaman
Kavgalar da durulur
İnsanlar ölmez
Bütün dünya mutlu olur.

Hiç kimse küçük düşürülmesin.
Bütün dünya mutlu olsun,
Herkes mutlu yaşasın.

SERDAR YAYĞILI

OKURDAN OKURA

ESİN

Esin Esin güzel Esin
Ararım seni her zaman nerelerdesin
Çok yaramazsın ama çok şekersin
Sen benim minik kardeşimsin
Her sabah erkenden kalkarsın
Belli ki çok acıkmışsın
Hemen mutfağa koşarsın
Yemek yiyeyim derken
Tabakları kırarsın
Minik ayaklarınla durmadan
Koşarsın,oynarsın
Esin sen bizim canımızsın

VOLKAN AKAN

ÇOCUKLAR

Dünya Çocuk Yılı olarak kutlanıyor
Dünyadaki her ülkede,her kentte
1979 Çocuk Yılı deniliyor
Kutlayalım, eğlenelim hep birlikte
Ama kimse düşünmüyor bizleri
Ya 1980 ne olacak?

NECMETTİN ÖZKILIÇ

Resim : ÖZGÜR CAN

FIKRALAR

ÇAYCI

Fırtınalı bir havada geminin çaycısı güverteden dalgaları seyrediyordu. Birden bir yolcu, gelen bir dalganın etkisiyle denize düştü. Çaycı bağırdı:

— Denize bir adam düştü.

Daha sözünü bitirmemişti ki, bir kişinin daha denize düştüğünü gördü ve ekledi:

— Denize düşenler iki olduuu...

YAMYAM

Afrika'da bir yamyam kabilesinde kabile başkanının kızı babasına şöyle dedi:

— Baba, yarın yemeye genç bir delikanlı getireceğim.

— Nasıl biri bu delikanlı?

— Çok yakışıklı, uzun boylu, çok da bilgili...

— Canım bunlar önemli değil...

— Peki, nedir önemli olan?

— Yumuşak olsun yeter... Dişlerimi biliyorsun...

İKİ AVRUPALI

İki Avrupalı televizyonun sinemayı ortadan kaldırıp kaldırmayacağı konusunda kıyasıya tartışıyorlardı. Biri:

— Göreceksin, dedi, bir kaç yıla kalmadan, televizyon tüm sinemaları silip süpürecek, sinema olayını ortadan kaldıracak.

Öteki, tersini savundu:

— Yanılıyorsun azizim. İNsan evinde de dua edebilir... Ama sen hiç kiliselerin bu yüzden kapandığını gördün mü?

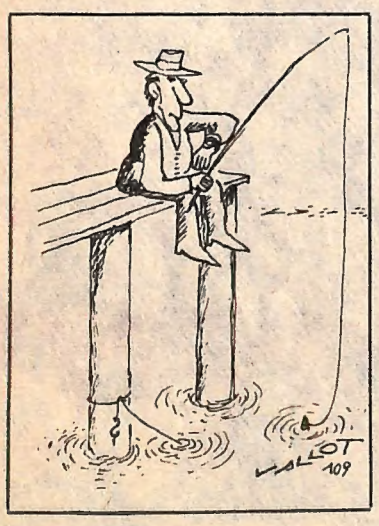

YAZISIZ

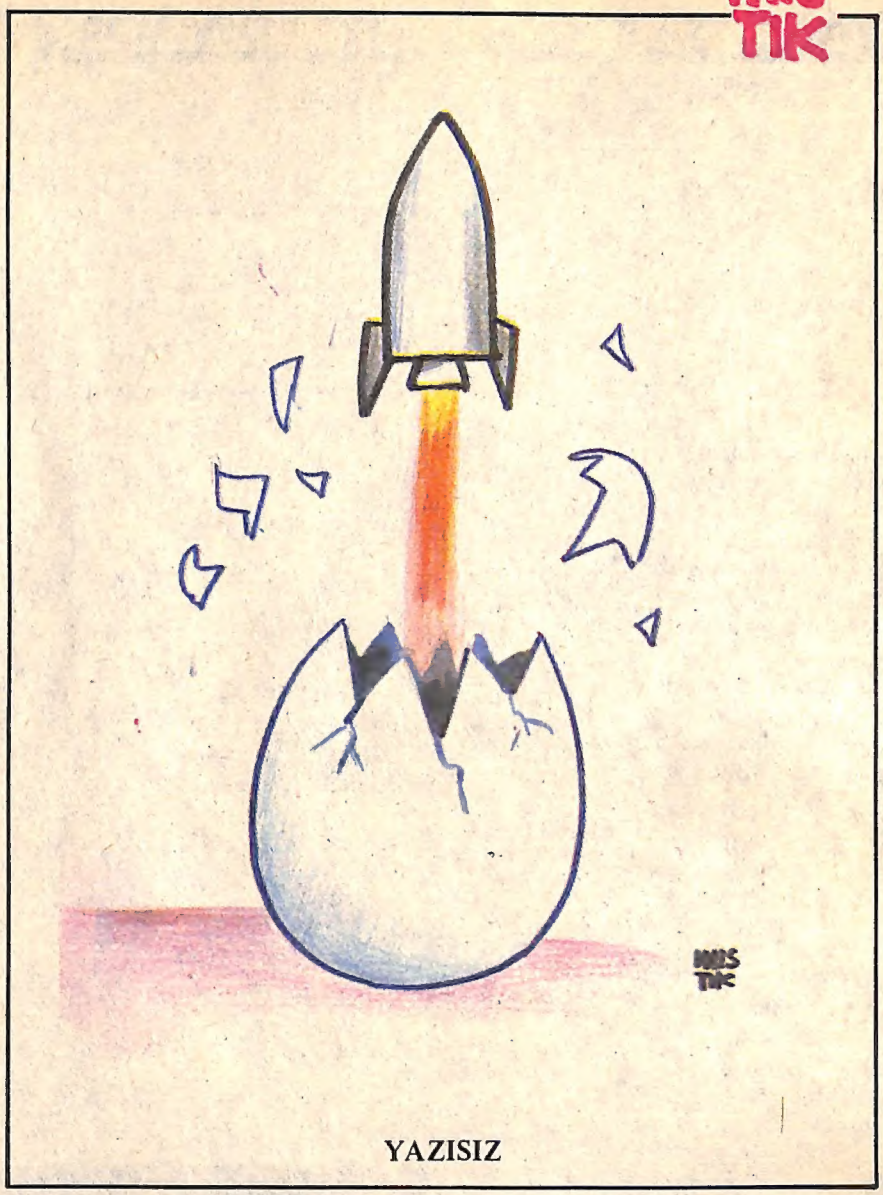

YAZISIZ

MUSLUKÇU

Afrika'yı dolaşıyordu. Sürekli olarak tamtam çalan yamyamların yanına giderek sordu:

— Neden durmadan çalıyorsunuz bunları?

Yamyam:

— Hiç suyumuz yok da...

— Ha, anladım, yağmur yağması için yağmur duası yapıyorsunuz.

Yamyam gülümsedi:

— Yok canım, musluklar bozuldu, muslukçuyu çağırıyoruz!

İPİN UCU

Çin'de adamın birini inek çaldı, diye yakalamışlar. Çin işkenceleri malum... Adamcağıza bu suçundan ötürü yapmadıkları kalmamış. İnek hırsızı bir ara dayanamayarak:

— Durun, demiş, ben suçsuzum. Yalnızca elime bir ip ucu geçirdim o kadar.

İşkenceciler sormuş:

— Neymiş o ipucu?

— Ben anadan doğma talihsizim zaten, ipin ucunda bir inek varmış! Nerden bileyim?

SOKRATES

Büyük Yunan düşünürlerinden Sokrates, ölüme mahkum edilmişti.. Düşünürün karısı bunu duyunca, üzüntüsünden ağlamaya başladı.

Sokrates sordu:

— Niçin ağlıyorsun?

— Nasıl ağlamam? Seni haksız yere öldürecekler!

Sokrates acı acı güldü:

— Haklı olarak mı öldürmelerini istiyordun?

Yıllardır yavrularınıza okumayı kolay ve çabuk öğreten fişli **ALFABE**'nin yeni baskısı çıktı

Yazmayı kolaylaştıran küçük fiş ekleriyle

Dört renkli karton kapaklı, tamamen renkli ofset baskılı

Milliyet YAYINLARI

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 2.2.1976 gün ve (8) sayılı kararı ile «Başvurma Kitabı» olarak kabul edilmiş ve 1947 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanmıştır.

Pamukbank Çocuk Sineması yeni yılda 92 merkezde

Çocuklar...
Bu ay, 33 merkezde,
38 sinemada
tam 98 şenlik var.

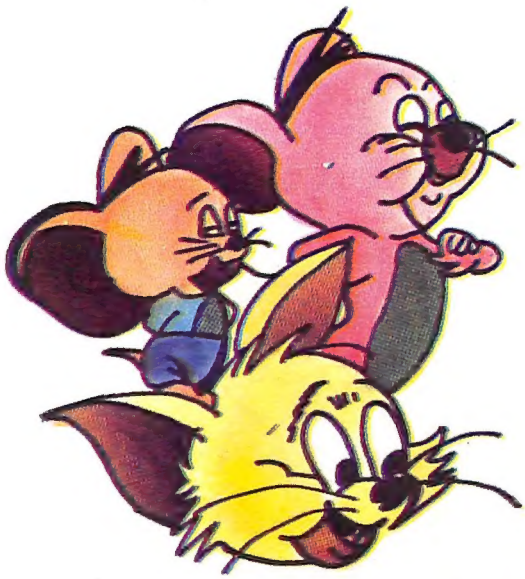

Bedava davetiyelerinizi en yakın Pamukbank şubesinden alın. Annenizle, babanızla, arkadaşlarınızla yepyeni filmler seyretmeye gelin!

PAMUKBANK
"iyi bankadır"

PAMUKBANK ÇOCUK SİNEMASI OCAK/1980 PROGRAMI

İLİ-İLÇESİ	SİNEMA	GÖSTERİ TARİHLERİ
İstanbul		
Suadiye	ATLANTİK	5, 12, 19, 26
Kadıköy	SÜREYYA	6, 13, 20, 27
Şişli	GAZİ	5, 12, 19, 26
Bakırköy	SİNEMA 74	6, 13, 20, 27
Aksaray	YILDIZ	5, 12, 19, 26
İzmir		
Tepecik	ÜLKÜ	5, 12, 19, 26
Alsancak	İZMİR	6, 13, 20, 27
Ankara		
Kavaklıdere	AKÜN	6, 13, 20, 27
Adana		
Atatürk Cad.	ARI	5, 12, 19, 26
Çorlu		5, 6
Tekirdağ		12, 13
Uzunköprü		19, 20
Keşan		26, 27
Gebze		12, 13
İzmit		19, 20
Adapazarı		26, 27
Devrek		12, 13
Karabük		19, 20
Çorum		26, 27
Ordu		5, 6
Rize		5, 6,
Kars		12, 13
Elazığ		19, 20
Malatya		26, 27
Kayseri		26, 27
Kırşehir		5, 6
Kırıkkale		12, 13
Konya		19, 20
Serik		12, 13
Antalya		5, 6 19, 20
Isparta		26, 27
Denizli		5, 6, 12, 13,
Nazilli		19, 20
Aydın		26, 27
Turgutlu		5, 6
Manisa		12, 13
Akhisar		19, 20
Balıkesir		26, 27